

VOL. XXVII — No. 43.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) BIRŽELIS (June) 9 D., 1942 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Brooklyno komunistų "Laisvė" birželio 5 d. laidoje rašo:

"Harry Bridges, jūrininkų unijos vadas, sušilęs darbuojasi, kad sumušti Hitlerį.

"Tuo tarpu prokuroras Biddle taipgi sušilęs darbuojasi, kad Bridgesą išdeportuoti. Net apsilenkia su taisyklėmis, idant tik greičiau tą uniją vadą išvežti iš Amerikos".

Komunistai tokiais raštais nori įtikinti savo skaitytojus, kad Bridges yra didvyris, patriotas, o prokuroras Biddle yra šalies neprietelius. Tas pats laikraštis rašo, "kad niekas taip puikiai nepasitarnauja Hitleriui šiuo laiku, kaip jo (suprask Biddle. Red.) šis žygis prieš Harry Bridges". Tai nesąmonė.

Komunistų laikraštis neginėja, kad Harry Bridges yra komunistas ar komunizmo simpatizatorius. Kominternas duoda įsakymus komunistams visose šalyse, kaip ir ką veikti ir jie tų įsakymų akiai laikosi. Komunizmo tikslas sugriauti santvarkas šalyse ir įkurti komunizmo diktatūrą.

Taigi prokuroro Biddle žygis yra ne pasitarnauti Hitleriui, kaip sako komunistų laikraštis, bet pasitarnauti savo šaliai. Jis padarė pirmą žingsnį, kuris gali nustatyti Komunistų partijos ir jos narių legalų stovį šioje šalyje. Jeigu Bridges advokatai išlaikys savo padarytą pareiškimą, kad jie Bridges deportavimo bylą kels į J. V. Aukščiausiąjį Teismą, tai tas teismas turės išspręsti Komunistų partijos siekius ir tikslą.

Jeigu aukščiausias teismas pripažintų, kad Komunistų partija, nuo jos pradžios 1919 m. "iki dabartinių laikų", siekia revoliucijos keliu nuversti valdžią ir pasigrobtį valdymą į savo rankas, tai Bridges, kartu su kitais tos partijos svelturimais nariais galės būti deportuojami.

Senatorius Reynolds iš North Carolina nori, kad Senatas įstatymu panaikintų Komunistų partiją, Nacių bundą ir kitas organizacijas, kurios savo siekais yra priešingos šios šalies santvarkai.

Mirė Kun. Walsh

Chelsea, Mass. — Šeštadienį, birželio 6 d. mirė kun. Thomas A. Walsh, 81 m. amžiaus, Our Lady of Grace parapijos ilgametis klebonas.

Laidojamas antradienį, birželio 9 d.

Nuskandino Nacių Laivą Jūros Kautynėse

Londonas, birželio 8 — Britų patruliuojantis mažas laivas susikirto su nacių "didesne laivyno jėga" Belgijos pakraštyje. Britų torpedinis laivas nuskandino 600 tonų nacių torpedinį laivą.

J. E. Kardinolas Minėjo 58 Metų Kunigystės Sukaktį

Boston, Mass. — J. E. Kardinolas O'Connell pirmadienį, birželio 8 d. minėjo savo 58 metų kunigavimo sukaktį. Jo Eminencija atnašavo šv. mišias koplyčioje ir atlieka savo pareigas.

Pereitą lapkričio mėnesį J. E. Kardinolas minėjo 39 metų sukaktį, kaip buvo pakeltas į Kardinolų Kolegiją.

Hitleris Buvo Nuvykęs Suomijon

Londonas, birž. 8 — Oficialiai iš Berlyno skelbia, kad Hitleris buvo nuvykęs Suomijon pasveikinti suomių karo vadą Mannerheimą, jo 75 metų gimtadienio proga. Kartu su Hitleriu buvo nuvykęs ir feldmaršalas Wilhelm Keitel.

Sakoma, kad pasikalbėjimuose su nacių vadais dalyvavęs ir Suomijos prezidentas Risto Rytis.

Kaikas spelioja, kad Hitlerio žygis Suomijon buvo ne vien pasveikinti Suomijos karo vadą, bet gali būti ir karo sumetimais. Hitleris galės pradėti smarkesnius veiksmus šiauriniame Rusijos fronte, ypač prieš Murmansko uostą, kuris yra svarbus tuo, kad per jį Rusija gauna pagalbą nuo sąjungininkų.

Smarkus Lietus Su Perkūnėliu Padarė Daug Nuostolių

Sekmadienį, birželio 7 d. Bostono apylinkėse smarkus lietus ir perkūnija padarė daug nuostolių. Daug namų rūšių užliejo, žaibas trenkė į keletą namų; užmušė vieną Bostono advokatą, būtent, James T. Pugh. Kaikur nutraukė telefonų ir telegraphų vielas.

4 GALIONAI SAVAITĖJE — PAGRINDINĖ KVOTA

Washington, D. C., birželio 8 — Joel Dean, OPA kuro racionalizacijos administratorius, pareiškė, kad pagrindinė gasolino kvota bus 4 galionai savaitėje.

"B" kuponų gaus tik tie, kurie įrodys, kad jiems automobiliai yra būtina reikalingi biznyje, kad jie sudarė taip vadinamą "pool" t. y. nemažiau kaip 4 asmenys važiuos į darbą vienu automobiliu, arba kad nėra kito susisiekimo nuvykti į darbą.

Visi gaus "A" korteles. Tos kortelės turės 38 kuponų, kiekvienas geras dėl 4 galionų gasolino. "B" kortelė su 16 kuponų bus gėra trims mėnesiams. "C" kortelė turės

96 kuponus. Automobilių savininkai arba vairuotojai negalės gauti "extra" gasolino, nes pardavėjai negalės parduoti be kuponų. Jeigu jie parduos kam nors be kuponų, tai jie patys su laiku nebeturės gasolino, nes ir jie be kuponų negaus gasolino iš pristatytojų. Be to, už nesilaikymą patvarkymo gali būti baudžiami iki \$10,000 pinigės bausmės, arba viešiem metam į kalėjimą, arba abiem bausmėm.

Prieš liepos 1 d. kiekvienas gasolino pardavėjas turės padaryti gasolino inventorių. Tą dieną, kada racionalizacija prasidės, jis turi pranešti racionalizacijos tarybai po priesaiką, kiek jis turi gasolino.

Po apie 2,150 kartų nacių puolimo ant Maltos salos, Viduržemio jūroje, kuri randasi britų valdžioje ir yra viena iš stipriausių karo bazių, saugojanti ašies valstybių karo judėjimą tarp Europos žemyno ir Afrikos, paliko gatvės pilnos griuvėsių, pilnos įvairiausių akmenų, vielų, gelžgalių. Kad ir apgriauta Maltos rezidencija, bet ji vis savo pareigose.

Susitarė Dėl Algos Amerikos Kareiviams

Washington, D. C., birželio 8 — Jung. Valstybių Kongreso atstovai ir senatoriai susitarė, kad paprastiems kareiviams ir jūreiviams būtų mokama \$46.00 algos mėnesiui, o pirmos klasės kareiviams ir jūreiviams \$52.00.

Dabar Kongresas turės formaliai priimti tą sumanymą. Jeigu Kongresas priims ir Prezidentas pasirašys, tai kareiviams ir jūreiviams bus pakeltos algos. Vietoj dabar mokamų \$21 per keturius pirmuosius mėnesius, o po to \$30, jie gaus \$46.00.

Prezidentas Įspėja Japoniją Dėl Vartojimo Dujų

Washington, D. C., birž. 8 — Šiomis dienomis Prezidentas Rooseveltas pareiškė, jog jis gavęs žinių, kad Japonija vartoja nuodingas dujas Kinijoje.

Jeigu japonai nesiliaus tai darė, tai nuodingos dujos bus pavartotos prieš japonus. Valstybės Departamentas yra pareiškęs, sako Prezidentas, kad nuodingų dujų vartojimas prieš kiniečius bus laikomas žygiu prieš Jung. Valstybes.

Britai Vėl Bombardavo Prancūzijos Pakraščius

Londonas, birželio 8 — Pereitą šeštadienį Britų lėktuvai vėl bombardavo miestus okupuotoje Prancūzijoje. Bombardavo geležinkelio kilmą arti Caen, ir paleido šūvių į traukinį Montdidier miestelyje, 21 mylia nuo Amiens. Taipgi bombardavo vienintelį aerodromą Olandijoje, 70 mylių nuo Amsterdam.

Tuo pačiu laiku Vokietijos nacių lakūnai parodė mažai gyvumo virš Britanijos. Tik keletą žmonių užmušta ir padaryta kiek nuostolių gyvenamiems namams.

Šeštadienio naktį britai bombardavo Essen, didžiausią Vokietijos submarinų bazę. Padegė prieplauką. Ties Belgijos pa-

kraščiais įvyko tarp Britanijos ir Vokietijos laivų susirėmimas.

Sevastopolis Atsilaukė

Maskva, birž. 8 — Vokietijos naciai smarkiai puolė Sevastopolį, Kryme, iš oro ir ant žemės. Kaip žinoma tas miestas yra nacių apsuptas, bet raudonieji tebesilaiko. Tai patvirtinoji sovietų tvirtovė Kryme.

Naciai per tris dienas bombardavo tą miestą, bet nieko nelaimėję, o tik pralaimėję nemažai žmonių ir praradę daug karo medžiagos.

Sovietų žinios praneša, kad per pereiną savaitę naciai prarado 528 lėktuvus, o tuo pačiu kartu raudonieji rusai prarado 151 savo lėktuvą.

Vokietijos naciai nori būtinai užimti Sevastopolį, kad prašalintų pavojaus eiti per Kerč siasaurį į Kaukazo aliejaus laukus.

Japonai Apšaudė Du Australijos Miestus

Sajungininkų Centras, Australijoje, birželio 8 — Japonijos submarinai, pasinaudodami tamsa, išplaukė į pakraščius ir apšaudė Sydney ir Newcastle miestus. Tačiau didelį nuostolių nepadarė. Tik keletą žmonių užmušė.

Nugalėtas Japonijos Laivynas Turėjo Pasitraukti

Washington, D. C., birželio 8 — Dėl Midway salos tarp Jung. Valstybių ir Alaską, nori atkirkaro jėgų ir japonų įvykio smarkius susirėmimai. Amerikos oro ir laivyno jėgos uždavė japonams tokį skaudų smūgį, kad jie turėjo pasitraukti iš kovos lauko.

Sis Suvienytų Tautų karo jėgų laimėjimas Pacifico vandenynė gali nuvesti karą Pacificke. Admirolas King sako, kad japonai buvo sutraukę didelės laivyno jėgas, kad užimti Midway salą. Japonai turėjo didelius nuostolius.

Midway sala yra svarbus strateginis punktas Pacificke. Suvienytos Tautos to punkto priešui nebūti deportuotas.

Biddle Atmetė Prašymą Pernagrinėti Bridgesą Bylą

Washington, D. C., birželio 8 — Jung. Valstybių prokuroras Francis Biddle atmetė Harry Bridges advokatės Mrs. Carol King prašymą pernagrinėti iš užimti Bridges deportavimo bylą.

Vadinasi, prokuroras Biddle laikosi savo sprendimo, kurį jis yra padaręs, būtent, kad Bridges turi būti deportuotas.

RAUDONIEJI TEBESILAIKO VALDŽIOS VIETOSE

Daromos Pastangos Juos Prašalinti

Washington, D. C., birželio 8 — Nežiūrint J. V. vyriausiojo prokuroro Francis Biddle sprendimo, Harry Bridges byloje, jog Komunistų partija dirba, kad nuversti Jung. Valstybių valdžią jėga ir smurtu, tūkstančiai komunistų ir komunistų pasekėjų tebesidžiaugia socialiu užtikrinimu imdami iš valdžios algas.

Gerai informuoti oficialūs sluoksniai pranešauja, kad iš 4112 užimančių federalius darbus didele dauguma jų bus prašalinti tarp - departmentalio komiteto, Prezidento Roosevelto sudaryto, peržiūrėti visas įtariamųjų bylas.

Kaip žinoma, kiek laiko atgal Dies komitetas įdėvė 4112 asmenų sarašą, kurie buvo įtariamai kaip komunistai arba komunistų pasekėjai, kurie dirba valdžios įstaigose. FBI pa-

darė investigaciją, ir dabar kiekvieno asmens byla bus peržiūrėta atskirai.

Atstovo Martin, Dies, Atstovų Buto komiteto pirmininko, neatlaidus reikalavimas prašalinti iš darbų komunistus ir kitus subversyvius asmenis, nenuėjo niekais. Kaikurie iš įtariamųjų, turėjusių gerai apmokamus darbus, patys pasitraukė, bet dauguma jų tebesilaiko įsikibę, ir laukia kol jie bus išmesti.

Prezidento Roosevelto paskirtas komitetas, kurio pirmininku yra John J. Dempsey, vidaus reikalų pasekretorius, paruošė apie įtariamuosius raportą, kurį jis įteiks Kongresui prieš birželio 30 d. š. m.

Neabejojame, kad su laiku valdžios įstaigos apsišalins nuo nepageidaujamo elemento, kuris yra pražūtingas šiai šaliai.

Ekspliozija Parako Dirbtuvėje

Žuvo Apie 30 Darbininkų

Elwood, Ill., birželio 8 — Pereitą penktadienį įvyko eksplozija Elwoodo parako dirbtuvėse. Užmušta apie 30 darbininkų ir apie 60 sužeista. Sprogimas buvo jaučiamas 100 mylių aplinkumoje.

Elwoodo amunicijos dirbtuvės užima 23 kvadratinį mylių plotą. Jose dirba apie 10,000 darbininkų. Nuo trenksmo šimtai langų išblyrėjo.

Vedamas tyrinėjimas.

Britų Komunistai Pažaboti

Londonas, birželio 8 — Anglijos valdžia, prasidėjus karui, uždarė komunistų laikraštį "Daily Worker". Komunistai tikėjosi dabar, kada Rusija yra Anglijos - Amerikos sąjungininkė, vėl gauti leidimą tą laikraštį leisti. Tačiau Herbert Morison, Anglijos vidaus reikalų ministras, atsisakė nuimti tam komunistų laikraščiu draudimą.

Komunistų atstovas Gallagher prašė valdžios leisti pasakyti nors kalbą per radio apie tą laikraštį. Bet leidimo negavo.

Taigi visos komunistų pastangos nuėjo niekais. Anglijos valdžia gerai suprantą komunistų siekius. Ji žino, kad komunistai dirba tik komunizmui.

IVAIRIOS ŽINIOS

KARO BONŲ RIBA

Iždo Departamento Sprendimu DVIGUBAI PADIDINTA

Fraternalės organizacijos, savitarpinės pašalpos skyriai, moterų skyriai ir panašios įstaigos, dabar gali investuoti \$100,000. per metus laiko į Jung. Valstybių Karo Bonus, Serijos F ir G, pagal pranešimą Iždo Sekretoriaus Henry Morgenthau, Jr.

Šis naujas patvarkymas pradeda veikti liepos 1 d. Jis buvo padarytas todėl, kad daugelis tų organizacijų, kurios atidėjo numatytą statybą ligi karo pabaigos nusprendė tuos pinigų įdėti į Karo Bonus. Iždo oficialai pabrėžia, kad šie Bonai nėra naujos Serijos leidinys. Ši \$100,000 riba ant turtų (holdings) tęsis per kalendoriško meto laiką ir apima šiuos 1942 m. Galima įgyti \$25, vertės Serijos F Boną už \$18.50. Serijos G Bonai parduodami nuo \$100.

Nebus pakeitimo dabartinės ribos iš \$5,000, nustatyta kaip asmenų norma dėl Serijos E Bonų bile kokiais kalendoriškais metais.

Serijos E Bonai gali būti registruojami tik tiktai asmenų vardais; bet Serijos F ir G dėl didesnių investorių gali būti registruojami vardais turtų globėjų, organizacijų, korporacijų, neįkorporuotų įstaigų, darbo unių ir kitų grupių, kaip ir asmenų vardais.

Serijos F Bonas yra 12 metų priaugimo Bonas, išleistas pagal "discount basis" — 74% subrendimo kainos. Jeigu bus išlaikytas 12 metų, tai Bonas ims nuosimti, kuris bus lygus 2.53% per metus priskaityta prie perkamos kainos ir užskaitomas 2 sykius per metus.

Serijos G Bonas yra 12 metų einamosios įplaukos Bonas išduotas arba perkamas pagal pilną vertę, ir duoda 2.5% per metus

laiką, kurie yra mokomi 2 syk per metus su Iždo čekiu. Naujas apribavimas dėl turtų (holdings) iš \$100,000. per vienus kalendoriškus metus Serijoje F arba G, arba abiejose, yra pirkimo kaina (cost price) bet ne subrendimo vertė (maturity value).

Iždas pabrėžia, kad tūkstančiai asmenų, korporacijų, darbo unių ir kitų organizacijų šiais metais jau nupirko ligi \$50,000. dabartinė riba dėl kiekvieno kalendoriško meto. Pagal naują patvarkymą šie Bonai pirkėjai galės nupirkti dar už \$50,000 per liekamuosius 6 mėnesius šių metų nuo liepos 1 d., ligi gruodžio 31 d., 1942 m.

Nuskandino 24 Laivus

Pereitą savaitę Ašies submarinai nuskandino 24 Sovietų tautų prekybinius laivus. Daugiau kaip 880 gyvybių išgelbėta, daugiau kaip 105 žmonės nuskendo ir 44 žuvo.

Nuskandino 10 Jung. Valstybių laivus, septynis Britų, tris norvegų, vieną Brazilijos, vieną Panamos, vieną olandų ir vieną nežinomos sąjungininkės.

Neseniai išleistos Cenzos Biūro skaitlinės parodė, kad skaitlius sveturgimusių baltų gyventojų Jung. Valstybėse sumažėjo 18.4% nuo 1930 m. iki 1940 m.

Per tą laiką mažai žmonių atvyko į Jung. Valstybes iš kitų šalių; kaikurios šalys Europoje sulaukė išvykimą savo tautiečių iš šalies; mūsų kvotos įstatymai ir karas Euro-

Kongresas Už Karo Paskelbimą Balkanams

Washington, D. C., birž. 8 — Kongresas vienbalsiai nutarė paskelbti karą Vengrijai, Bulgarijai ir Rumunijai, kurios dabar yra Vokietijos talkininkės.

Suardė Tiltą Timor Saloje

Melbourne, Australija, birželio 8 — Sovietų tautų bomberiai pereitą šeštadienį dviem atvejais puolė Timor salą, kur suardė tiltą ir barako namus, praneša iš gen. MacArthur centro.

Naciai Gaminsią Gumą Iš Pienių

Berlynas, birž. 8 — Vokiečių radio skelbia, jog Vokietija auginanti pienias (dandelions), kad iš jų syvų pasigaminų gumos.

Submarinai Vėl Nuskandino 2 Laivus

Jung. Valstybių laivynas praneša, kad prieš submarinai nuskandino vidutinio didumo Amerikos prekybinių laivų Atlantike ir norvegų prekybinių laivų Caribbean jūroje. Kartu su laivais nuskendo apie 24 žmonės.

Kiek Yra Sveturgimusių Šioje Šalyje

poje prisidėjo prie mažesnių imigracijos. 47,000 asmenų daugiau išvyko iš šios šalies, negu čia atvyko. Ir mirties rata tarpe svetimtaučiu šioje šalyje buvo labai aukšta gal todėl, kad kaikurios grupės turėjo gerą skaitlių senųjų gyventojų.

Cenzos Biūras užrekdavo net 11,419,138 sveturgimusių 1940 m. 1930 m. skaitlius buvo 13,985,405.

Kaslink pilietybės, net 63.5%, arba 7,250,252 sveturgimusių, tapo naturalizuoti ir 3,343,914 buvo ateiviai. Cenzos skaitlinės parodė, kad net 825,072 asmenys nepristatė informacijų apie pilietybę, bet manyta, kad tie buvo ateiviai, kas sudaro 4,168,386 ateiviams šioje šalyje 1940 m.

Spalių 31 d., 1941 m. Teisingumo Departamentas pranešė, kad 4,921,439 asmenys užsiregistravo kaip ateiviai po Ateivių Registracijos Įstatymu iš 1940 m.

New Yorke buvo daugiausia ateivių — 1,820,006; Illinois antrojo vietoje 699,742 ir Pensylvanijoje trečiojo su 646,759.

North Dakota turėjo aukščiausią nuosimtį naturalizuotų piliečių, iš 74,272 sveturgimusių 58,934 buvo naturalizuoti piliečiai. FLIS.

Dėdės Saūmo tankų būrys manevruoja per Kalifornijos laukus. Šios rūšies bandymai daug duoda įgudimo, kaip panašiais atvejais elgtis karo fronte.

Žinios Iš Pavergtos Lietuvos

Naciai Sušaudė 4 Žmones Vilniuje

• "Kauener Zeitung" de da tokį Vilniaus lauko komendanto pranešimą: "Už vogimą vokiečių kariuomenės nuostoliui 1942 m. vasario 7 d. sušaudyti:

1) Sudejko Stanislav, Vilnius, Ukmergės g. 52 butas 11; 2) Kovalenski Josef, Vilnius, Kalvarijos g. 16 butas 2; 3) Scut Alex, Vilnius, Antakolis 13 butas 1; 4) Kaminski Stanislav, Vilnius, Markučiu g. 21 butas 4".

Skelbimo data: 1942 m. vasario 19 d., o laikraštyje paskelbta vasario 21 d.

• "Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad Vokietijos reicho komisaras pasakyres Dr. Olschinka laikinai "Ostlando" ūkio rūmų vedėju.

Kaip jau buvome rašę, įsteigiamus ūkio rūmus turės įstoti visos "Ostlando", taigi ir Lietuvos, ūkinės organizacijos bei verslininkai.

• Nuo karo veiksmų kovo mėn. Vilniuje sužeistas vysk. M. Reinys; kun. Čibiras ir daug civilių gyventojų užmušta.

Lietuvos Agronomų Suvažiavimas

• Vasario pabaigoje Kaune buvo sušaukti Lietuvos Žemės ūkio Rūmų agronomai, kuriems buvo išdėstyti planai dėl pavasario laukų darbų. Šiame suvažiavime Vokietijos generalinis komisaras von Renteln pasakė kalbą, kurioje išsireiškė, kad kovai einanti ir dėl "lietuvių egzistencijos šiame krašte". Agronomai esą tokie pat kariai, kaip ir kovotojai fronte. Pasak komisaro, pagal tai, kiek kiekviena tauta prisidėsianti prie karo vedimo, tokią vietą ji gausianti "naujoje Europoje". Agronomai turėtų ūkininkams išaiškinti, kodėl karo metu reikia daugiau gaminti ir kodėl nieko neturėtų būti pardavinėjama "juodoje biržoje". Jeigu ūkininkas negalės nusipirkti visų reikalingų reikmenų, tai tenka atsiminti, jog dabar vietoje pasagų ir plūgų esą gaminami pabūklai ir granatos.

Pagaliau vokiečių komisaras nurodė, kad ūkininkai ne visa ką gali nusipirkti, kas jiems reikalinga, bet reikia pasidėti pinigų geresniems laikams. Ūkininkas turėtų žinoti, kad "šis pinigų (t. y. vokiečių markė) visuomet yra saugus". Kas nepristatysias paskirto žemės ūkio produktų kiekio, tas ateityje negausias mašinų, geležies ir tt. Taip pat "reprivatizuojan" žemės ūkį, busiųjų žiūrims, ar ūkininkas stropiai atliko gaminių pristatymo prievolę.

Vėliau kalbėjo žemės ūkio generalinis tarėjas

tiems, kurie "plaukioja anglų vandenys". Vadinasi, naciai pripažįsta, kad ir Lietuvoj laukiama Anglijos - Amerikos laimėjimo.

Po vokiečių komisaro kalbėjo prof. dr. Kassnitz, reicho komisariato "Ostlande" gamybos skyriaus vedėjas. Iš jo kalbos sekė, jog vokiečių tikslas esąs pasiekti, kad žemės ūkio produktų aprūpinime Europa būtų nepriklausoma. Javų esą pagaminama pakankamai, bet stinga pašaro. Todėl referentas plačiai dėstė, kad "Ostlandas" esąs "idealinis kraštas" bulvėms augininti. "Klaidingai" esą manoma, kad derliui pakelti reikia tik mineralinių trąšų, kurių "dėl transporto sunkumų" nesą galima atsivežti. Reikia "pagerintomis modernėmis priemonėmis" geriau įdirbti dirvą. Bulvėmis apšodintą plotą Lietuvoje esą numatyti šiemet padidinti 25%. Bulvėmis reikia šerti gyvulius, ypač penėti kiaules. Šios galinčios būti auginamos tikslai lašininės. Reikia didinti pieno, daržovių ir tt. gamybą.

Toliau vokiečių profesorius pastebėjo, kad ūkininkai ne visa ką gali nusipirkti, kas jiems reikalinga, bet reikia pasidėti pinigų geresniems laikams. Ūkininkas turėtų žinoti, kad "šis pinigų (t. y. vokiečių markė) visuomet yra saugus". Kas nepristatysias paskirto žemės ūkio produktų kiekio, tas ateityje negausias mašinų, geležies ir tt. Taip pat "reprivatizuojan" žemės ūkį, busiųjų žiūrims, ar ūkininkas stropiai atliko gaminių pristatymo prievolę.

Vėliau kalbėjo žemės ūkio generalinis tarėjas

agr. J. Petronis. Jis irgi išvadžiojo apie reikalingumą padidinti žemės ūkio produktų gamybą. Pereitą rudenį žiemkenčių buvę pasėta 20% daugiau nekaip 1940 m. Tarėjas ragino bulvėmis apšodintą plotą padidinti nuo 178,000 hektarų iki 250,000 ha, Cukrinių runkelių plotą reikią padidinti nuo 14,500 ha. iki 18,000, nes cukraus iš niekur nebūsią galima išvežti. "Jo turėsime tiek, kiek patys pasigaminsime". Linų pasėlių plotas vėl turės pasiekti tas pačias normas, kaip ir prieš bolševikų okupaciją, t. y. 96,000 ha. Pagaliau, reikią šiais metais daugiau pasigaminti gyvulių pašaro. Šį pavasarį būsiąs propaguojamas geresnis dirvos įdirbimas. Būsiąs ir "toliau dedamos pastangos" gauti žemės ūkio mašinas ir kitokius padargus. Mineralinių trąšų šiemet nebūsią galima gauti.

• Gegužės 27 d. turis įvykti visuotinas Lietuvos gyventojų surašymas. Surašymas neapimsias vokiečių karių, civilės administracijos valdininkų ir Lietuvoje laikomų sovietų karo belaisvių.

• Reicho komisaras išleido įsakymą, pagal kurį visi "Ostlando" gyventojai turi gauti specialius leidimus darbą gauti. Kas neturės liudijimo, bus bausiamas pinigine bauda arba net kalėjimu iki šešių mėnesių.

BROCKERT'S XXX Ale ir Stock Ale

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiarus ir visų mėglamą XXX ALE arba STOCK ALE. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jeigu turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar parties, visuomet užsisakykite populiarų BROCKERTS XXX ALE, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

60 ELLSWORTH ST.,
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

**Brockert's
ALE**

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

BIG CHIEF WAHOO

by SAUNDERS and WOGGON

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny, 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Jung. Valstybių kariai New Yorko Distrikte, pasirengę sutikti priešą. Panašiais karo pabūklais yra nusodintas visas Atlantiko pakraštys. Tai priešišktuvinė artillerijos patranka.

Principai, Ne Savanaudiški Interesai

Alijantų ofensyvai smarkėjant ir Ašies pajėgoms gerokai išsėmus, vadovaujantieji pasaulio politikai pradeda jau kalbėti apie naują Europos santvarką. Daug tų sprendimų yra pašaukti, bet maža teisrinktų. Faktinai tai tik trys sprendžiamieji balsai siekia nulemti pasaulio likimą: Amerika, Anglija ir Rusija. Jei būtų atsižvelgta į teisingumą, tai Amerika privalėtų turėti bent du balsus, nes tai jos lėšomis ir pasistengimu Alijantų padėtis tiek pagerėjo, kad jau gali ne tik apie ofensyvą kalbėti, bet ją ir pradėti. Tai įrodė pastarieji iš oro puolimai kai kurių Vokietijos miestų. Jei būsimoj taikos konferencijoje Amerika turėtų tiek įtakos, kiek ji savo milžiniška pagalba užsitarnavo, tai mažųjų tautų šansai nepriklausomybei įsigyti nebūtų visiškai palaidoti.

Dėja, atsiranda labai stambių kliūčių. Rusijos imperializmas vėl atgijo ir siekia pasisavinti caro paveldėtas svetimas žemes. Bet kokią teisę turėjo carai savintis Pabaltės kraštą ir visas kitas šalis, kurias prievarta ir smurtu pasigriebė? Imperializmo šalininkai sakys, kad pavergėjas pats sau teisę pasidaro — pavergimo teisę. Kitais žodžiais, jų manymu, ginklo galia yra visų vyriausia teisė. Taip kalba imperialistai, kurių pasaulėžiūrą sovietai be atodairos jau pasisavinę. Bet ką gi sako demokratija? Dėl kokių principų Amerika įstojo į pirmutinį pasaulinį karą? Dėl kokių principų ji ir dabar kovoja? Suprantama, kad jos siekis grynai demokratinis, dijametraliai priešingas imperialistų užsimojimams. Jei taip, tai kodėl kalbama apie tai, kad kai kurios buvusios valstybės dėl savo nepriklausomybės turėtų kiek nusileisti? Gerai suprantame, ką tais žodžiais norima pasakyti. Dėl nepriklausomybės kiek nusileisti reiškia ne ką kitą, tik visai jos atsižadėti. Aiškiau tariant, įeiti į Sovietų Sąjungos sąstatą, neva tai turint nieko nereikšiančią savivaldos iškaba, po kuria slepiasi gryniausios rūšies vergija. Jei demokratija, tiek kovojusi ir išsieikvojusi, prieitų prie tokio savo principų atsižadėjimo, tai tektų padaryti išvadą, kad ji, neva nugalėtoja, bet gi išėitų iš kovos tikra pralaimėtoja.

K. Pakštas.

Lietuva ir Lenkija

(Nauja lenkų pažiūra į Lietuvą).

Dvi pažiūros į tautybės klausimą

Jeigu lenkai vokiškas pažiūras pakeistų į gražesnes švediškas, tai lietuvių ir lenkų sutarimui, draugystei ir net aiškiai sąjungai darys būtų plačiai atviros. Kaip Lenkija Vyslos baseine, taip Lietuva Nemuno baseine yra neardytini geografiškai ir ekonominiai vienetai. Lenkija nemėgo jos padalinimų. Kaip gi ji gali tikėtis, kad harmoningas Lietuvos istorinis (Lithuania Propria), geografinis, hidrografinis, ekonominis, kultūrinis ir etnografinis vienetas leistas į dalis suskaldomas, per vidurį rėžiais ar koridoriais išraižytas? Lietuvos idealas buvo ir pasiliks vėl sujungti į politinį vienetą Lithuania Propria ir Lithuania Minor. Iš šitų plotų ji gali kam užleisti tik pačias pakraštines, visai nutautėjusias ir nereikšmingas sritis, kurių netekimas neardytų ekonominės ir etnografinės harmonijos. Ji nesiduos karpoma į lopinius. Prieš tai ji kovos kuomi tik galėdama. Tad visi, kurie nori lietuvių draugystės, pirmiausia turi pripažinti Lietuvos žemių čielybę.

Tuomet pasiliks tik vienas sprendimo laukiantis klausimas: stambios lenkiškos mažumos klausimas. Senoji Lietuva buvo plačios politinės ir kultūrinės tolerancijos valstybė. Šitos senos laisvųjų žmonių tradicijos gali būti atgaivintos naujų laikų formo-

se, kurių artimiausį pavyzdį turime Suomijos konstitucijoje ir įstatymuose. Žmoniškai šnekant, juk Lietuva negali skriausti lojalių lenkiškai kalbančių savo piliečių... Pagal paminėtą Suomijos pavyzdį, vietose su žymia lenkiška mažuma visose valstybinėse įstatuose lenkų kalba turėtų būti leista vartoti lygiomis su lietuviška žodžiu ir raštu, mokyklose ir gatvėse. Šitos pažiūros laikosi daugelis Lietuvos demokratų ir žymių kultūros darbininkų. Vilniaus netekimas įsiutino daugelį kraštutinių elementų prieš Lenkiją, tad klaidų ir išsišokimų lietuviai yra padarę seniau ir 1939-40 m. Bet esam tikri, kad Lietuvos žemių sujungimas sugrąžins šaltą ir sveiką galvą. Mažai Lietuvai nėra jokio išrokavimo turėti prieš save Lenkiją, o dar kvailiau būtų erzinti lenkiškai kalbančius ir gana gausius Lietuvos piliečius ir ardyti vidaus vienybę.

Trumpai suglaudus: reikia, kad Lenkija žiūrėtų į Lietuvos čielybę panašiai, kaip Prancūzija į Belgiją ir Šveicariją, kaip Švedija į Suomiją. Gi Lietuva turi atsisakyti reikalauti iš lenkiškai kalbančių piliečių, kad jie skubiai pereitų į lietuvių kalbą, bet ji turi pasitenkinti vien politiniu jų lojalumu Lietuvos valstybei. Tuomet bus atviras kelias geram sutarimui ir bendram darbui daugely užsienio politikos, karo ir ūkio sričių. Kas nesisekina į Vilnių, tas negali būti didžiausiu Lietuvos priešu, o gi draugu tapti labai lengvai gali. Lietuva ir Lenkija turi bendrą kolosalią masto problemą: atgauti savo pajūrius ir įsistiprinti juose būsimiems amžiams.

Lietuva Ir Konfederacijos

Kelis mėnesius atgal tam tikra rusų demokratinė grupė New Yorke ieško ryšių su Baltijos kraštų, Lenkijos ir Ukrainiečių veikėjais. Keliose įvykusuose pasitarimuose, tų kitų atstovų: lenkų, ukrainiečių, etc. buvo vienas, kitas ir tai daugiausia einančių ukrainiečių ir lenkų pareigas. Tik lietuviai šį kartą atsilankė skaitlingai ir, galima sakyti, jų skaičius išgelbėjo rengėjus, nes jie buvo pakvieta viena antrą asmenį iš amerikiečių politikų, kuriems norėjo parodyti savo įtaką.

Vėliau tu pasitarimų rengėjai buvo saviškių išburti ir apie juos seniai nieko negirdėti.

Beveik tuo pačiu metu kitam mieste ėjo pasitarimai su lenkais. Sako atsirado tarp lenkų net tokių, kurie Vilnių mums pripažįsta. (Norėčiau pamatyti baltą negrą!).

Bet turime vilties, kad demokratijos šūkiai neveidmainingi; kad Amerika tvirtai stovi už pavergtųjų tautų išlaisvinimą, nežiūrint kurio plauko diktatoriai siektų iš naujo jas pavergti.

Tų pasikalbėjimų rezultatas nedidelis: lenkų delegatas atėjo pasveikinti mus lietuvių Nepriklausomybės Dienos minėjime, bet apie Vilnių užmiršo ką pasakyti. Mes atsi-dėkojame tuo pačiu gegužės 3 d. Reiškiau abejojimų dėl to revizito tikslingumo. Po to, kai Lenkijos Rada Narodova (oficiali įstaiga) padarė nutarimą, jog pripažįsta Lietuvą, bet be Vilniaus, gal nereikėjo eiti. Ten paskui dar teko išklausti gen. Sikorskio žodžių, kuris pasakė: "lenkų karys lygiai tiek už Varšuvą, tiek už Vilnių ir Lvovą kariauja". Ir mūsų delegato perstatymas, kaip teko girdėti, gana keistai skambėjo — jis pavadintas Lenkų - Lietuvių Tarybos vicepirminiku. Ar tai nebus lenkų politiniai išnaudota? Kas tai per slapta diplomatija? Kokiais pamatais taip toli nueita?

Lenkai dabar tvirtina, jog Vilnius lenkų miestas, betgi net Želigowskis užgrobdamas jį, vadino Litwa Srodkowa. Srodkowa — tai ir būtų teisinga — reiškia Lietuvos centras-vidurys. Vienam savo propagandiniam leidinyje "Polish Review", lenkai teigia: teisybė Vilnių statė Gediminas — lietuvis, bet tai buvo tikrai medinis Vilnius, o lenkai jį padarė mūriniu. Štai tau, motka, ir devintinė! Tai man svarbus lenkiškumo įrodymas. Visi miestai tame amžiuje buvo statomi mediniai, o vėliau, kuomet atsirado plytos, tai visi jas pradėjo vartoti — vie-ni kiek anksčiau, kiti vėliau. Kaip šukas, muilą ir viską kitą.

Bet grįžtu prie temos. Konfederacijos, federacijos, sąjungos. Mes, lietuviai, kodėl tai įsikalėm sau: maži, silpni ir būtinai turime kur tai pritapti prie stiprių. Bet kas tie stiprieji? Dairaus ir nematau. Kas kas, o Lenkija tai tikrai ne iš tų. Lenkija K. mėgsta skaičiuoti 35 mil.

Jei patys nesusitartume, kvieskime bešališkus ir draugiškus tarpininkus, kurių mes galėtume rasti aukštuose Vašingtono ofisuose ir Amerikos universitetuose. Jei prieš būsimas taikos derybas nesusitarsime, tai gali įvykti nepramatytų ir negeistinių reiškinių.

Kitos galimybės

Galimas daiktas, kad Vilniaus krašto likimas bus ne vieny lenkų ir lietuvių sprendžiamas. Rusija dar neatsisakė pretenzijų į tas dovanas, kurias ji gavo iš Hitlerio malonės 1939-40 m. Kitos šalys, kaip D. Britanija ir Amerika kariauja nė dėl naujų kraštų pasisavinimo, bet dėl savo ir kitų laisvės. Rusija viena nenori vien dėl laisvės kariauti: jai patiktų labiau suprantamas atlyginimas — naujų nekaltų kraštų aneksija. Rusija jau dabar avansu per savo advokatą Crippsą reikalauja, kad jai būtų užtikrinta bent Hitlerio dovanotos žemės už sovietiškus patarnavimus naciams 1939-41 m. Tai privertė susirūpinti ir Lenkijos premiera generolą Sikorskį, nes Stalino pageidavimus įvykdžius Lenkija nustotų daugiau pusės turėtų žemių ir beveik 14 milijonų gyventojų. Vašingtone gen. Sikorskis labai aiškiai pažadėta, kad iki būsimų taikos derybų Amerika nepripažins jokių naujų užkariavimų, kaip Hitlerio, taip ir Stalino. Reiškia, Amerika laikosi aukštų principų ir laisvais žmonėmis neprekiauja. Leistina spėti, kad būsimose taikos derybose Rusija irgi sėdės už garbės stalo, ji bus gerokai nusilpėjusi, bet jos jėgos vis dėlto galės būti net žymiai didesnės už Lenkijos. Gudams neturint savos valsty-

gyventojų, bet kiek iš jų lenkų? Pagaliau, kad ir tiek būtų ar tai pakankama jėga prieš abu net pavieniai kelis kartus už ją skaitlingesnius kaimynus. Tai ką gi mums siūlo toks apgynėjas? Realybė ką kitą sako, kad per tokią sąjungą greičiau galą gausime, nes tik įerzinsim dar stipresnius. Ne mes vieni taip galvojame. Štai tik ką išėjo iš spaudos Nr. 6/7 "Za Svobodu", rusų soc. revoliucionierių organas New Yorke. Ten Vadim Bulatov straipsny "Naujas vlynas ir sena oda" rašo:

"Lenkija niekuomet neatsisakys ateityj praplėsti pradėtą federaciją (su Čekija) taip artimos jai praityje Lietuvos linkmėn. Lietuva duoda jai išėjimą į jūrą, saugusį nei Danzigo koridorius, — ypatingai dar todėl, kad ji (Lietuva) turės patraukti su savim dvi kitas respublikas, Latviją ir Estiją. Bet jei mes išvaizdinsime sau ašį — Atėnai - Belgradas - Praha, Varšuva — dar pratęsta per Kauną - Rigą - Taliną iki Suomų įlankos, tai geografinė forma naujo viršvalstybinio kombinato priims dar daugiau nenormalias formas; tuo davesta iki logiško absurdo principas "linijos" junginio, nenormaliai ištiesto į ilgą ir stipriai suvystyto vystyklais istorij. Tai vėl dirbtinas "koridorius". Tas prime-na mums vieną iš nelaimingiausių Versalio diplomatijos idėjų: koks tai "sanitarinis kordonas" skiriantis Rusiją nuo Europos. Kaip čia negalvoti: "atsargiai ant pasisukimų". Naują vyną į seną odą nepilama! (mat, Rusijoje vlynas laikomas ne bačkose, o susiūtose ožkų odose).

Jau pats šio straipsnio pasirodymas yra įspėjimu, kad tokio koridoriaus sovietai nepageidauja. Jei savo laiku sovietai apkal-

tino tris mažas Baltijos valstybes, jog jos tarp savęs, neva, blokavosi, ir tą paskaitė sau įžaidimu, tai kodėl dabar būtų kitaip? Tad kam mums rištis su bet kuo jėgos pamatais — jei ta jėga visvien mažiau-sios garantijos, kad ji tikrai bus pakankama, neduoda? Atbulai ta kombinacija siūlo mums aiškia pražūtį ir be to, einant į ją, jau iš anksto išsižadame Vilnijos. Tad laikas tokiems pasikalbėjimams dar neatėjo. Juk mums aiškiai ir nedviprasmiškai iš kelių oficialių autoritetų nareikštą — be Vilniaus!

Ir lenkų visuomenė ne kitaip mano — nei vieno balso spaudoje už atidavimą Vilniaus lietuviams nematėm — priešingai tie oficialai diplomatiniai tylėjo ir tik spaudos puolami pagaliaus pasisakė. Ir, "Nowy Swiat", stovintis valdžios opozicijoje, gegužės 7 d., cituodamas tuos gen. Sikorskio žodžius, sako: "tai būtini žodžiai". Žodžiai, už kurių stovi visi lenkai. Visa lenkų tauta atmeta bet kokią diskusiją jų rubežių reikale. Dar toliau ji (tauta) atmeta net tokių diskusijų mėginimą".

Šia proga privesiu Prof. K. Pakšto brošiūros "Baltoskandija" recenziją. Vieton kritikos iš esmės, lenkų kritikas siūlo Profesorui parašyti, apie Lietuvos darbininkus ir jų kovą prieš Voldemarą ir Smetoną. ("New Europe" Nr. 5, April, 1942). Tas kritikas kreipėsi ne sulig adresu — tą siūlomą darbą atlieka "Laisvė" ir Co.

Pagal tą pačią logiką, galima kritikai pasakyti: — po Tamstos, pone Kritike, kaip tik Tamsta parašyti Berezos - Kartuskos istoriją.

Tai vis mažmožiai, bet jie charakteringi lenkams, kurie turi du mąstus ir dvi logikas — vieną sau, kitą kitiems. Kol taip bus, tenka būti atsargiems.

Jonas Klajūnas.

(Bus daugiau)

LIETUVOS TREMTINIŲ SIBIRAN SĄRAŠAS

Žemiau talpiname iš Lietuvos išvežtų gyventojų Sibirą sąrašą, kurį surinko ir sutvarkė Lietuvos Raudonasis Kryžius. Šis sąrašas yra labai svarbus, nes iš jo Amerikoje gyvenanti giminės ar pažįstami galės sužinoti apie savuosius, nuo kurių dabar negauna jokių žinių.

Sąrašas sunumeruotas ir alfabetiškai sudarytas. Pirmiausia paduoda išvežtojo pavardę, vardą, o skliauteliuose tėvo vardą, išvežtojo amžių ir gyvenamoji vieta Lietuvoje.

(Tąsa)

2277. Dinsmonas, Raimundas (Aleksandras), 2 metų.

2278. Dismantienė, Valentina (Stasys), 25, tarnautoja, g. v. Tauragė.

2279. Dinsmonas, Jonas (Martynas), 44, ūkininkas, g. v. Drobunai, N. Radviliškis.

2280. Dinsmonienė - Ladygaitė, Marija, ūkininkė.

2281. Dinsmonas, Jonas (Jonas), 9 metų.

2282. Duda, Antanas (Jeronimas), gim. 1910, karininkas, Vilnius.

2283. Dirginčius, Vincas (Jurgis), 50, g. v. Pernovėja, Biržai.

2284. Dirginčienė - Dikavičiūtė, Mikalina (Feliksas), 37, mokytoja, g. v. Pernovėja.

2285. Dirginčius, Vytautas-Augustinas (Vincas), 11 metų.

2286. Dirginčius, Juozas (Vincas), 9 metų.

2287. Dirginčiūtė, Regina (Vincas), 7 metų.

2288. Dirginčius, Aloyzas (Vincas), 5 metų.

2289. Dirmėitis, Antanas, 30, tarnautojas, g. v. Kretinga.

2290. Diržienė - Ramanauskaitė, Stefa (Benediktas), gim. 1908, šeimininkė, Antakriemis, Obeliai.

2291. Diržys, Ričardas-Vilius (Antanas), 14 metų.

2292. Diržys, Algimantas (Antanas), 9 metų.

2293. Diržys, Vytautas-Aloyzas (Antanas), 11 metų.

2294. Dilys, Antanas (Antanas), 30, g. v. Mažeikiai.

2295. Dilenė, Amelija, šeimininkė.

2296. Dilytė, (Antanas), 4 mėnesių.

2297. Dymeckienė, Marija (Vladas), 62, ūkininkė, g. v. Piliakalnis, Bartininkai.

2298. Dymeckis, Kazys (Stasys), 44, ūkininkas, g. v. Piliakalnis.

2299. Dymeckienė, Halina (Zigmąs), 37, šeimininkė.

2300. Dymeckis, Stasys (Kazys), 11 metų.

2301. Dymeckis, Zbignevas (Kazys), 8, g. v. Piliakalnis, Bartininkai.

2302. Dimeckytė, Halina (Kazys), g. v. Piliakalnis.

2303. Dymšaitė, Kazė, knyginkė, g. v. Kražiai.

2304. Dyra, Aloyzas (Povilas), gim. 1914, mokytojas, g. vieta Daukniūnai.

2305. Dyškevičienė, Ona (Vincas), gim. 1902, slaugė, g. v. Rokiškis.

2306. Dmochauskas, Aleksandras (Aleksandras), 60, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2307. Dmochauskienė, Elena, 66, šeimininkė, g. v. Vilnius.

2308. Dmochauskaitė, Halina, 29 metų.

2309. Dmochovskis, Jonas (Teofilijus), 23, studentas, g. v. Kumečiai, Alytus.

2310. Dobronska, Juzefa (Vladas), gim. 1909, slaugė, Vilnius.

2311. Dobrošovskaitė, Viktorija (Julius), gim. 1889, siuvėja, Kaunas.

2312. Dobrovolskis, Jurgis (Viencas), 36, teisėjas, g. v. Kunilėnai, Bubleliai.

2313. Dobrovolskis, Jurgis (Jurgis), 8 metų.

2314. Dobrovolskis, (Jurgis), 6 metų.

2315. Dobrovolskis, (Jurgis), 4 metų.

2316. Dočkienė, Zuzana, 29, darbininkė, g. v. Linkuva.

2317. Dočkus, Bronius (Antanas), gim. 1918, kareivis, Vilnius.

2318. Dočkūtė, Ksavera (Antanas), gim. 1912, tarnautoja, Vilnius.

2319. Dočkus, Vladas (Jurgis), 32, bedarbis, g. v. Kaunas.

2320. Doigočienė, Stefa, (Petras), 63, šeimininkė, g. v. Kedainiai.

2321. Domanski, Vladas (Stasys), 18, g. v. Vilnius.

2322. Domantas, Bronius (Kazys), 27, g. v. Vilkaviškis, Naumiestis.

2323. Domantienė, Ona, 20, šeimininkė.

2324. Domantaitė (Bronius), 3 metų.

2325. Domašaitis, Pranas, 42, tarnautojas, g. v. Panevėžys.

2326. Dombrova, Vytautas (Vincas), gim. 1905, karininkas, g. v. Linkaičiai.

2327. Dombroviene, Domiceilė, 30.

2328. Dombrova, Arvydas, (Vytautas), gim. 1937.

2329. Dombrovičienė, Teklė (Alfredas), 68, ūkininkė, g. v. Kačerginė.

2330. Dombrovskis, Adomas (Elijošius), 45, batsiuovys, g. v. Vilnius.

2331. Domeikienė - Jankauskaitė, Jadvyga (Juozas), 45, tarnautoja, g. v. Šeta.

2332. Domeika, Jurgis (Mykolas), 18, mokinyš, Šeta.

2333. Domeika, Vladas (Mykolas), 15, mokinyš.

2334. Domisevič, Jonas (Juozas), gim. 1904, vežikas, g. v. Vilnius.

2335. Dorickis, Vaclovas (Ignas), 47, tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2336. Dorickienė, Margarita (Juozas), 41, akušerė.

2337. Dorickis, Vytautas (Vaclovas), 19, studentas.

2338. Dorickaitė, Rita (Vaclovas), 10 metų.

2339. Dorilienė, Ieva (Jonas), šeimininkė, g. v. Žerniškiai, Jurbarkas.

2340. Dovydaite, Pijus (Matas), 42, technikas, g. v. Kaunas.

2341. Dovydaitis, Pranas, 40, pečkuryš, g. v. Kaunas.

2342. Dovydaitytė, Jadvyga (Jonas), 26, darbininkė.

2343. Dovydaitytė, Birutė (Pranas), 4 metų.

2344. Dovydaitis, Pranas (Motiejus), gim. 1886, profesorius, g. v. Kaunas.

2345. Dovydaitytė, Marcelė (Vincas), 54, šeimininkė.

2346. Dovydaitis, Jonas (Pranas), gim. 1914, tarnautojas.

2347. Dovydaitis, Vytautas (Pranas), gim. 1920, tarnautojas.

2348. Dovydaitytė, Laimutė (Pranas), gim. 1925, studentė.

2349. Davidavičiūtė, Mikalina (Juozas), 24, pirklys, g. v. Kaunas.

2350. Dovnas-Zapolskis, Česlovas, gim. 1889, ūkininkas, g. v. Vilnius.

2351. Dovna - Zapolskienė, gim. 1896, ūkininkė, g. v. Vilnius.

2352. Dovna - Zapolskaitė, Kristina (Česlovas), gim. 1930, g. v. Vilnius.

2353. Dovnaravičius, Kazys (Kazys), 27, darbininkas, g. v. Vilnius.

2354. Dovtortas, Balys (Mykolas), 30, darbininkas, g. v. Kaunas.

2355. Doždžė, Edvardas (Petras), 19, malinistas, g. v. vieta Vilnius.

2356. Drabatinė, Marija (Mykolas), 50, ūkininkė, g. v. Koršakai, Žasliai.

2357. Dragys, Vincas, gim. 1892, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2358. Dragienė, Marija, gim. 1897.

2359. Dragūnas, Aleksandras (Kristupas), 36, mokytojas, g. v. Gudakiemis, Onuškis.

2360. Dragūnienė - Zuzevičiūtė, Genė, 26, šeimininkė.

2361. Dragūnas, Gintautas (Aleksandras), 6 metų.

2362. Dragūnaitė, Laimutė (Aleksandras), 6 mėn.

2363. Dragūnienė, Regina, gim. 1892, ūkininkė, g. v. Kurmoniai, Linkuva.

2364. Draugonaitė, Magdaleina (Juozas), 24, darbininkė, g. v. Vilkaviškis.

2365. Draseika, Julius (Mikolas), 1899, tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2366. Draseikienė, Antanina (Antanas), 34, šeimininkė, g. v. Kedainiai.

2367. Dragelienė - Žilinskaitė, Ona, 55, ūkininkė, g. v. Jurė, Kaziai.

2368. Draugelis, Pranas (Antanas), 38, darbininkas, g. v. Jura, Kaziai.

2369. Draugelis, Keistutis (Antanas), 9 metų.

2370. Draugelis, Andrius (Jonas), 35, karininkas, g. v. Trakai.

2371. Draugevičienė, Zofija (Kajetonas), 66, šeimininkė, g. v. Vilnius.

2372. Draugovenas, Algirdas (Petras), 34, inžinierius, g. v. Vilnius.

FORMULA FOR \$5,000,000—Mme V. K. Wellington Koo (left), wife of Chinese Ambassador to England, purchases a bond from Mrs. Douglas Gibbons, of U. S. Treasury Department War Savings Staff, as a ticket to premiere showing of "Yankee Doodle Dandy," in New York. Five million dollars is expected as proceeds.

2373. Drazdauskas, Tadas (Ignas), 29, ūkininkas, g. v. Skuoda, Tirkšliai.

2374. Dreguraitis, Aleksandras, 40, policininkas, g. v. Šiauliai.

2375. Dreguraitienė, Elena.

2376. Dreko, Juozas (Mykolas), 37, darbininkas, g. v. Vilnius.

2377. Drema, Bronius (Juozas), 22, ūkininkas, g. v. Vilnius.

2378. Drevinskas, Antanas (Antanas), 52, teisininkas, g. v. Kaunas.

2379. Drevinskienė Mockaitė, Antanina, 45, g. v. Kaunas.

2380. Drikas, Pranas (Jonas), 40, mokytojas, g. v. Svičiai, Josvainiai.

2381. Drikienė - Žiupsnytė, Genovaitė, 35, mokytoja.

2382. Drikytė, Genovaitė-Vida (Pranas), 4 metų.

2383. Drintelis, Balys (Gabrielius), gim. 1917, ūkininkas, g. v. Rakauskai, Adutiškis.

2384. Drobušas, Edvardas (Adolfas), 33, darbininkas, g. v. Kaunas.

2385. Drochomireckis, Vladimiras, 30, ūkininkas, g. v. Skirėnai, Pabradė.

2386. Drochomireckienė, Halina, 39, ūkininkė.

2387. Drochomireckis, Andrius (Vladimiras), 2 metų.

2388. Drochomireckis, Marijonas (Vladimiras), 6 metų.

2389. Dronseika, Julius, 34, tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2390. Drozd, Antanas (Antanas), gim. 1905, darbininkas, g. v. Vilnius.

2391. Drozdovski, Liudas, 53, valdininkas, g. v. Vilnius.

2392. Drozdovskienė, Emilija, 52.

2393. Drozdovskaitė, Emilija (Liudas), 12.

2395. Dručiūnas, Jonas (Niķodemas), 40, kareivis, g. v. Panevėžys.

2396. Drukenis, Vincas, 76, ūkininkas, g. v. Budai, Eržvilkas.

2397. Drukenienė, Valerija (Feliksas), 60, ūkininkas.

2398. Drutal, Jonas (Juozas), 46, ukvedys, g. v. Sačininkai, Vilnius.

2399. Drutas, Valerijonas, 50, prekybininkas, g. v. Vilnius.

2400. Drutienė, Paulina, 40.

2401. Drutys, Boleslovas (Stasys), 44, ūkininkas, g. v. Vaiponiškiai, Punskas.

2402. Drutienė, Magdalena, (Motiejus), 66, ūkininkė.

2403. Drutytė, Dnā (Boleslovas), 18.

2404. Drutys, Kostas (Boleslovas), 16.

2405. Drutys, Antanas (Boleslovas), 11 metų.

2406. Drutytė, Anelė (Boleslovas), 6 metų.

2407. Drutys, Jonas (Boleslovas), 8 metų.

2408. Drutys, Juozas (Boleslovas), 4 metų.

2409. Drutytė, Genė (Boleslovas), 2 metų.

2410. Drutytė, Marija (Boleslovas), 3 mėnesių.

2411. Družinskis, Mečys, gm. 1909, darbininkas, g. v. Varėna.

2412. Družinskienė - Karpiciūtė, Janina (Petras), gim. 1921.

2413. Dobunevič, Petras (Julius), 46, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2414. Dobunevičius, Viktoras, 48, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2415. Dubaševskas, Juozas (Petras), 49, miško sargas, g. v. Martinkoniai.

2416. Dubaševskienė, Stefa (Juozas).

2417. Dubaševskaitė, Jonė (Juozas).

2418. Dubauskas, Viktoras (Antanas), 30, tarnautojas, g. v. Kybartai.

2419. Dubauskienė - Šickaitė, Leonija (Baltrus), 26, darbininkė, g. v. Kybartai.

2420. Dubauskas, Romualdas (Viktoras), 5 metų.

2421. Dubauskas, Algimantas (Viktoras), 9 mėnesių.

2422. Dubauskienė, Marija (Domijonas), 35, siuvėja, g. v. Burgaičiai, Kiduliai.

2423. Dubauskienė, Janina (Juozas), 32, mokytoja, g. v. Švenčionys.

2424. Dubauskas, Andrius, 6, g. v. Švenčionys.

2425. Dubauskaitė, Jadvyga, 3 metų.

2426. Dubickis, Edvardas (Andrius), 32, darbininkas, g. v. Vilnius.

2427. Dubickis, Ignas (Vincas), 45, policininkas, g. v. Vilkaviškis.

2428. Dubinka, Juozas (Kazys), 26, darbininkas, g. v. Kedainiai.

2429. Dubinovič, Teodoras (Jonas), 58, ūkininkas, g. v. Mirkūnai, Adutiškis.

2430. Dubickas, Juozas (Antanas), gim. 1911, darbininkas, g. v. Bālbieriskis.

2431. Dubinskas, Pranas (Balys), gim. 1905, mašinistas, g. v. Kaunas.

2432. Dubinskienė, Veronika (Kazys), 39, g. v. Bobrauniukai, Gervėčiai.

2432a. Dubinskas, Algirdas (Juozas), 7 g. v. Bobrauniukai, Gervėčiai.

2433. Dubinskaitė, Elena (Juozas), 5 metų.

2434. Dubinskaitė, Marija (Juozas), 2 metų.

2435. Dubinskaitė, Pranė (Stasys), 60, šeimininkė, g. v. Kaunas.

2436. Duda, Juozas, su žmona ir 5 vaikais, 35, miško sargas, g. v. Dubulis, Anykščiai.

2437. Duda, Mykolas (Jurgis), 58, inžinierius, g. v. Vilnius.

2438. Duda, Vladas (Stasys), 30, kareivis, g. v. Vilnius.

2439. Dudaitė, Uršulė (Juozas), 40, tarnautojas, g. v. Kaunas.

2440. Dudek, Irena (Jonas), 26, g. v. Vilnius.

2441. Dudelis, Jofimas (Fedotas), 28, darbininkas, g. v. Švenčionys.

2442. Didelianas, Jonas (Fedotas), 36, darbininkas, g. v. Švenčionys.

2443. Didenas, Mykolas (Adomas), 43, ūkininkas, g. v. Nevarenai, Vilžiai.

2444. Dudenas, Petras (Mykolas), 40, g. v. Kaunas.

2445. Dudenienė, Liucija (Jonas), gim. 1909, mokytoja, g. v. Kaunas.

2447. Dudutis, Domas, 30, tarnautojas, g. v. Čižiūnai, Valkininkai.

2448. Dudutienė, Marija, 25, ūkininkė, g. v. Čižiūnai.

2449. Dudutytė, Marija-Birutė (Domas), 2 mėnesių.

2450. Dugnas, Povilas, 52, ūkininkas, g. v. Gikonai, Pandėlys.

2451. Dugnienė su vaiku, 30, ūkininkė.

2452. Dukas, Jonas (Jonas), 21, ūkininkas, g. v. Šemoniškiai, Adutiškis.

2453. Dukovienė, Elena (Antanas), gim. 1921, darbininkė, g. v. Vilnius.

2454. Dulevičius, Adomas (Vecius), 35, tarnautojas, g. v. Kaunas.

2455. Dulevičienė - Butkutė, Janina (Stasys), 28, mokytoja, g. v. Kaunas.

Lietuviškos Mokyklos Ir Visuomenė

Šie mokslo metai mokyklose baigiasi ypatingose sąlygose, kurios iškelia visą eilę labai svarbių klausimų. Netenka čia kalbėti apie mokyklas apskritai, bet noriu kreipti dėmesį į lietuviškas mokyklas, kurioms šių laikų gyvenimas uždeda ypatingai didelį ir svarbų vaidmenį.

Lietuva, kuri jau visa buvo nutiesta visokiausių rūšių mokyklų tinklu, yra pavergta. Ten sustabdytas lietuvių tautinis ir kultūrinis gyvenimas. Amerikos lietuvių mokyklos pasidaro vienintėlėmis laisvai veikiančiomis lietuvių mokyklomis pasaulyje. Be abejo mokyklų vedėjai, mokytojai ir mokytojos tą padėję ir su pranta ir vertina, stengdamies didesniu rūpestingu kelti besimokinančiam jaunime ir lietuvišką ir katalikišką samonę.

Patriotiškoji lietuvių visuomenė iš savo pusės turi teikti ir moralinę ir medžiaginę savo mokykloms

paramą. Ypač svarbu žiūrėti, kad tos mūsų mokyklos nebūtų tuščios. Reikia nuolat priminti tėvams, kad jų labai svarbi tautinė pareiga leisti savo vaikus į lietuviškas mokyklas.

Vidurinės ir aukštosios mokyklos, suprantama, pareikalauja daug daugiau lėšų ir pastangų ir sunkiau jas šiais laikais išlaikyti. Kaip Tėvų Marijonų bernaikių kolegija Marianapoly ir kunigų seminarija Hinsdale, Ill., taip Seserų Kazimiriečių ir Seserų Pranciškiečių vedamos mergaičių akademijos prašė lietuvių mokinių ir lietuvių visuomenės stiprios paramos.

Mūsų, lietuvių, mokyklos Amerikoje bent maža dalele turi papildyti tuos milijoniškus nuostolius švietimo ir auklėjimo atžvilgiu, kokie padaromi mūsų tautai šio karo metu.

ALRK Federacija, kuri nuo pat savo susiorganizavimo (1906 m.) rūpinosi lietuviškų mokyklų steigimu ir išlaikymu, dabar vėl kreipia visuomenės dėmesį, kad didžiausių pastangų reikia dėti mūsų mokykloms palaikyti ir jų veiklai labiau praplėsti, nes šių didžiųjų pasaulio sukrėtimų metu jų vaidmuo pasidaro neįkainuojamai brangus. Federacija, dėl to, džiaugiasi, kad prie Marianapolio kolegijos ir Hinsdale seminarijos susidarė stipendijų fondai, kad Seserų Pranciškiečių savo akademijai pastatė puikius rūmus, kad Šv. Kazimiero Seserų planuoja statyti akademijai atskirus rūmus ir juose mergaitėms kolegiją. Tie visi gražūs užsimojimai kiekvieno doro ir sąmoningo lietuvių turi susilaukti nuoširdžiausios ir gausiausios paramos.

Reikia neužmiršti, kad lietuviškųjų mokyklų remimas yra ne tik vienas iš svarbiausių dalykų lietuvių šiam krašte išlaikyti, bet jis įeina ir į Lietuvos išlaisvinimo darbų programą.

L. Šimutis,
ALRKF Sekr.

Lietuvių Kultūrinio Instituto Veikla

Nauji Nariai

L. K. Instituto nariais rėmėjais įsirašė ir sumokėjo po \$10.00 metinio mokesčio: Kun. K. Vasyš iš Worcesterio, Kun. J. Vaitekūnas iš Providence, p. K. Vičas, farmaceutas p. V. Petrauskas, p-lė St. Petrauskaitė ir p. Al. Budrys iš Čikagos, kun. J. Simonaitis iš Elizabeth ir Kun. Ignas Albavičius iš Cicerio. Instituto direktorius nuoširdžiai dėkoja naujiems nariams už pritarimą ir materialinę talką, kuri Instituto gyvybei būtiniausia yra reikalinga.

Uoliausiais Instituto leidinių platintojais yra Kun. Ignas Valančiūnas iš Philadelphia, Kun. J. Karalius iš Shenandoah, Kun. J. Bakšys iš Rochesterio (jie visi išplatino po 200 egz.) ir p. Vincas Stulpinas iš Čikagos, vienas išplatins 150 egz. „Lithuanian Situation“.

Kun. J. Simonaitis, Elizabetho klebonas, neseniai prisuntė \$50.00, kurių \$25.00 yra auksa vietinio Amerikiečių Komiteto Lietuvai Gelbėti; už \$15.00 kun. J. Simonaitis užsisakė knygelių.

Čikagoje Šv. Jurgio parapijoje atsirado daugiau rėmėjų ir knygelių platintojų. Jų tarpe uoliausia ponia O. Aleliūnienė, kuri taipgi įsirašė Instituto nare - rėmėja. Visiems knygelių platintojams Instituto direktorius reiškia giliausią padėką. Be jų pagelbos knygėlės nepasiektų daugelio skaitytojų.

Nauja Knygelė

Seniai jau lietuvių ir amerikiečių visuomenė pageidavo nors trumpos lietuvių literatūros istorijos santraukos, kuri atvaizduotų žymią dalį lietuvių dvasinės kūrybos. Tokią knygėlę jau parašė ir įteikė mūsų rašytojas, dailiojo žodžio meistras p. A. Vaičiūnaitis. Knygelė vadinsis „Outline History of the Lithuanian Literature“. Ji turės 48 pusl. su keleta rašytojų paveikslų ir kainuos 30 centų egzempliorius. Užsakantiems 50 ar daugiau egz. ji kainuos tik po 20 centų. Ši knygėlė jau spaudoje ir Institutui labai būt svarbu nujauti kiek jos spausdinti. Todėl kolonijai veikėjai prašomi *tuojau užsisakyti jos žymesnius kiekius*, nes ši knygėlė bus ypatingai pravartu kaip čia gimusiam mūsų jaunimui, taip ir daugeliui svetimtaučių.

Kiti Leidiniai

Sekama knygėlė bus lietuvių protesto rezoliucijų rinkinys.

Institutas jau baigia ją ruošti. Ji apims visas lietuvių organizacijų ir mitingų protesto rezoliucijas nuo 1939 m. kovo 22 d. prieš Vokietijos ir Rusijos pasikesimus į Lietuvos teritorijas. Šiai knygelei skiriamas didelis politinis vaidmuo.

Dr. Pr. Galinis ruošia spaudai knygėlę apie Mažąją Lietuvą. Prof. A. Senn. parašė knygą apie lietuvių kalbos tarmes (dialektus) ir ruošia mažą knygėlę bendrai apie lietuvių kalbą. Instituto direktorius jau beveik užbaigė rašyti knygą „The Problem of the Lithuanian Boundaries“ ir pradėjo rašyti „Historical Geography of Lithuania“.

Kaip matote, Institutas uoliai ruošia reikalingiausią literatūrą, tik reikia kad ir visuomenė bent kiek pajudėtų jas platinama ir bent dešimtį kartų daugiau paremdama pinigais. Nepaprastas šykštumas Instituto darbui nei kiek nepadeda.

Knygelės Perdaug Nelygiai Plinta

Kur pasitaiko gyvas ir veiklus lietuvis ar gyvesnė organizacija, kaip pavyzdžiui Detroito Federacijos skyrius, ar kiti jau anksčiau paminėti, tai knygėlės išsiplatina. Gal apie 300 inteligentų pirmas dvi knygėles gavė dovanai, bet tik apie 20 jų atsiliepė kokių žodeliu ar auka. Kiti gi nerado laiko bent kaip reaguoti. Visa eilė didžiųjų kolonijų nei piršto nepajudino šiam kultūriniam darbui pagelbėti. Nesąžininga būtų norėti, kad vienas žmogus surinktų ir pinigų, parašyti, išleisti ir dovanai visiems išsiuntinėtų reikalingiausią literatūrą.

Paskutinį mėnesį Institutas verčiasi be sekretoriaus, kiek galint taupydamas sunkiai plaukiančias lėšas. Skubi ir plati pagalba Institutui yra būtiniausia reikalinga: jos prašome, maldaujame.

Dr. Kazys Pakštas,

L. Kult. Instituto Direktorius
6017 South Kenwood Ave.,
Chicago, Ill.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido „GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS“ knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: „Darbininkas“, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didysis kelias nukirpo šios šeimininkės laiptus, bet ji matomai nepaiso. Tai gyva šeimininkė Daytona Beach, Florida.

AMERIKOS JAVAI ŠIANDIEN VISUR AUGINAMI

Prieš Kolumbo atradimą šandien ir mes turime jų Amerikos, Europa ir visas pasaulis gražiai apsidėjo be įvairių maisto produktų, kurie augo tik čionai Amerikoje, sako mūsų Agrikultūros Departamentas.

Kornai ir baltos ir saldžios bulvės yra geras pavyzdys. Aztekai vartojo kakao kaip maistą ir kaip pinigų. Pynacai (peanuts) visų pirmiausia pasirodė čia Amerikoje, juos randame senoviose peruvijonų kapuose. Šandien svarbiausias pynacų produkavimo vietas yra Britų Indija, Kinija ir Afrika. Kiti originaliai Amerikos produktai yra guma, tomatai, „pecan“ riešutai, vanilla, kapok, he-nequen, sisal ir manioc šaknys iš kurių „tapioca“ daroma; ir tie visi produktai auga kitose šalyse.

Šandien ir mes turime jų parsitraukti.

Svarbiausi javai yra bulvės ir kornai. Bulvė yra viena iš svarbiausių javų šiaurės Europoje; ir kukuruzai arba kornai yra svarbiausias maistas Italijoje, Ispanijoje ir pietrytų Europoje. Saldžioji bulvė perkeliavo Ramųjį Okeaną ir yra svarbus maisto produktas svetimosiose tropikose ir pusiau-tropikose šalyse.

Dabar Agrikultūros Departamentas stengiasi pagabenti atgal į Ameriką daug tų javų, kuriuos Amerika davė pasauliui.

FLIS.

Infliacija yra priešas, kurio tu negali matyti. Nugalėk ją Karo Bonų sutaupomis.

Žaislai Ir Karas

Net žaislai vaidina rolę visapasaulinėje karėje. Tri-račiai, velocipedai, iš švino kareiviai, raudoni gaisro inžinukai, visi dabar perdirbti į įrankius ir ginklus ginkluotoms jėgoms.

Tai pasekmės neseniai išleisto Karo Gamybos Tarybos įsakymo, kuris draudžia vartojimą kai kurių „uždraustų medžiagų“ gaminti žaislus, ir apriboja vartojimą daugiau kaip 7% kaikurių kritiškos medžiagos po birželio 30 d.

Tikėtina, kad įsakymas sutaupys 100,000 svarų plieno ir geležies per metą, 2,000 tonų vario ir misingo, 1,000 tonų švino, 3,000 tonų gumos, 3,000 tonų cinko ir panašiai daug šilko, „rayon“ audėklo, plastikų (plastics), ir kitų medžiagų, kurios reikalingos gaminimui tankų, lėktuvų ir amunicijos.

Vienas vaikučio žaislas turi daug karo medžiagos. Imkime 3½ svarų inžinuką — jame yra pakankamai cinko pagaminti mažo automobilis — „jeep“ — karburetorį ir pakankamai varinio drato ir misingo dėl pusės tuzino .30 kalibro kulky dėžių. 16 tokių inžinukų turi pakankamai plieno padaryti trijų colių kulkos lukštą (shell).

Bet žaislų industrija dabar vartoja visai kitokią medžiagą žaislams, taip kad nei šių metų Kalėdose, nei bet kitose karo laiko Kalėdose nebus stoka žaislų mūsų vaikučiams. Dabar į vietą visokio metalo, žaislų gamintojai vartoja medį, popierą, stiklą, molį, ne-kritišką plastiką, vatinį audėklą ir pan., medžiagą dėl stebėtinų daiktų. W.P.B.

Pirk Defense Bonds ir Stamps! Remk šios šalies apsigynimą!

JAUCIATES BLOGAI?

TIKRAI PALENGVINSITE SAU — SIUO MODERNISKU, SVELNIU BODU

* Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklos — skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milionai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti — sekant rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kainuoja tik

10c

Liepos 4 d. LIETUVIŲ DIENA Marianapoly

Rengėjai: MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĖMĖJAI IR PRIETELIAI
PELNAS: MARIANAPOLIO KOLEGIJAI

10% Savo Pelno Marianapolio Kolegijos Vadovybė Skiria Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

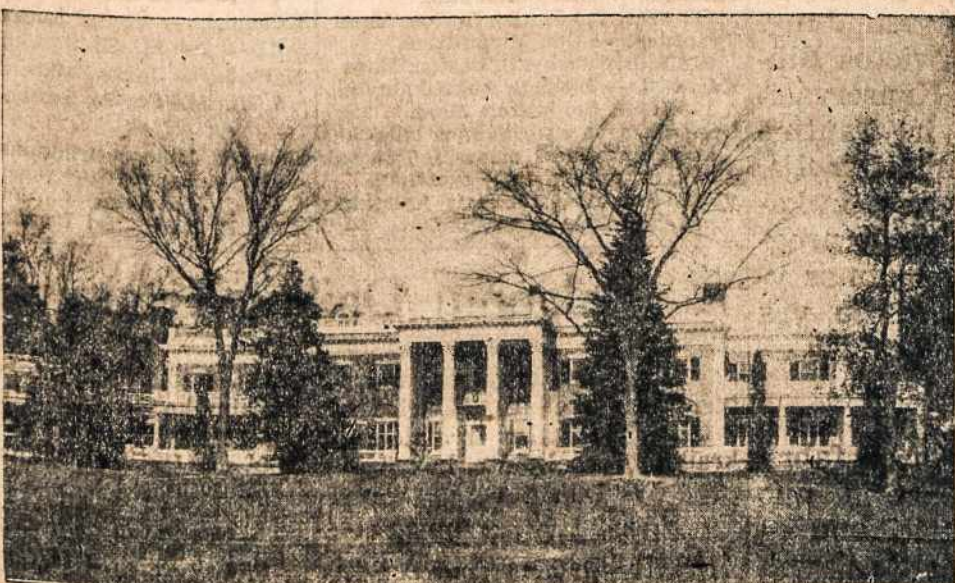
PROGRAMA

kariuomenėje ir laivyne, gyvus ir mirusius, kurie garbingai žuvo, ar dar tebekovoja su savo gimtojo krašto priešais visose pasaulio dalyse; už visus lietuvių, žuvusius ir dar tebekenčiančius tėvynėje Lietuvoje ir ištremime Rusijos platybėse. Pritaikytą pamokslą pasakys JO MALONE, DIDŽIAI GERBIAMAS KUNIGAS JONAS ŠVAGŽDYS. 3:30 val. po piet — Patriotinė ir iškilmėms pritaikyta kalbą pasakys pulk. K. Grinius, buvusio Lietuvos Prezidento sūnus ir Lietuvos Piliečių S-s Pirmininkas.

Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

LIETUVIŲ DIENOS RENGĖJAI Ir Kun. A. Morkūnas,

Marianapolio Kolegijos Vadovybės paskirtas organizatorius.

Marianapolio Kolegijos Rūmai.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEWTOWN, PA.

Miss R. Adams Priimta
Katalikų Bažnyčiai

Koplyčia. Altorius paskendęs gyvose gėlėse ir žibantiuose žvakėse. Navoje klupo Seselės, mokinės ir keletas pasauliečių. Didi tyla viešpatauja, rodo laukiamą nepaprasto didingo momento, kuriame turi įvykti kas nuostabaus. Štai išeina kun. J. Kidykas, S. J., pasimeldžia minutėlę ir atsiskęs į susirinkusius paaiškina iškilmų svarbą ir tikslą.

Dangiška atmosfera apsupa visus, kada kun. J. Kidykas suteikia krikštą vilos auklėtinei Robertai Adams. Seka šv. mišios. Skambutis praneša svarbią mišių dalį šv. Komuniją. Robertai, pasipuošus baltais rūbais, žibančia žvake rankoje, lydimas dviejų mažyčių, kaip angelėliai mergyčių, artinasi prie altoriaus pirmą kartą priimti savo Viešpatį ir Dievą.

Laiminga Robertai! Gavo nuo Dievo tą didelę malonę pažinti tikrąjį tikėjimą ir būti priimta į Katalikų Bažnyčią. Beabejo, Robertai karštai meldėsi ir nesiliaus melstis už savo tėvelius, kurie pasiliko savo protestantų tikėjime, o labai maloniai sutiko su jos prašymu. Jos mamytė jau nekartą sakė, kad pastebėjus savo dukters atmainą elgėsi. Dieve duok, Robertai ištesėti toje Dievo malonėje iki mirties.

Vila Juozapo Marijos Seselės ir auklėtinės džiaugiasi ir karštai dėkoja Dievui, kad jų koplytėlėje šiais mokslo metais dvi auklėtinės buvo priimtos į Katalikų Bažnyčią.

Čia yra aiškus įrodymas Katalikiško auklėjimo svarbos, kadangi, ir ne katalikai, o siunčia savo dukreles ten, kur jos gauna ne tik mokslą, bet ypatingą auklėjimą. Viena iš šių

ŠEIMININKŲ DĖMESIUI

Jei nori būti gera šeiminkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėtas, kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik \$1.00. Su prisiuntimu — \$1.10. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"Darbininkas"

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Official U. S. Treasury MASSACHUSETTS WAR BOND QUOTAS FOR JUNE

WASHINGTON, D. C., June 1.—Henry Morgenthau, Jr., Secretary of the Treasury, today made known June War Bond quotas for the 3,070 counties in the nation to all State and County War Savings Staffs.

The June quota for the State of Massachusetts is \$36,788,900.

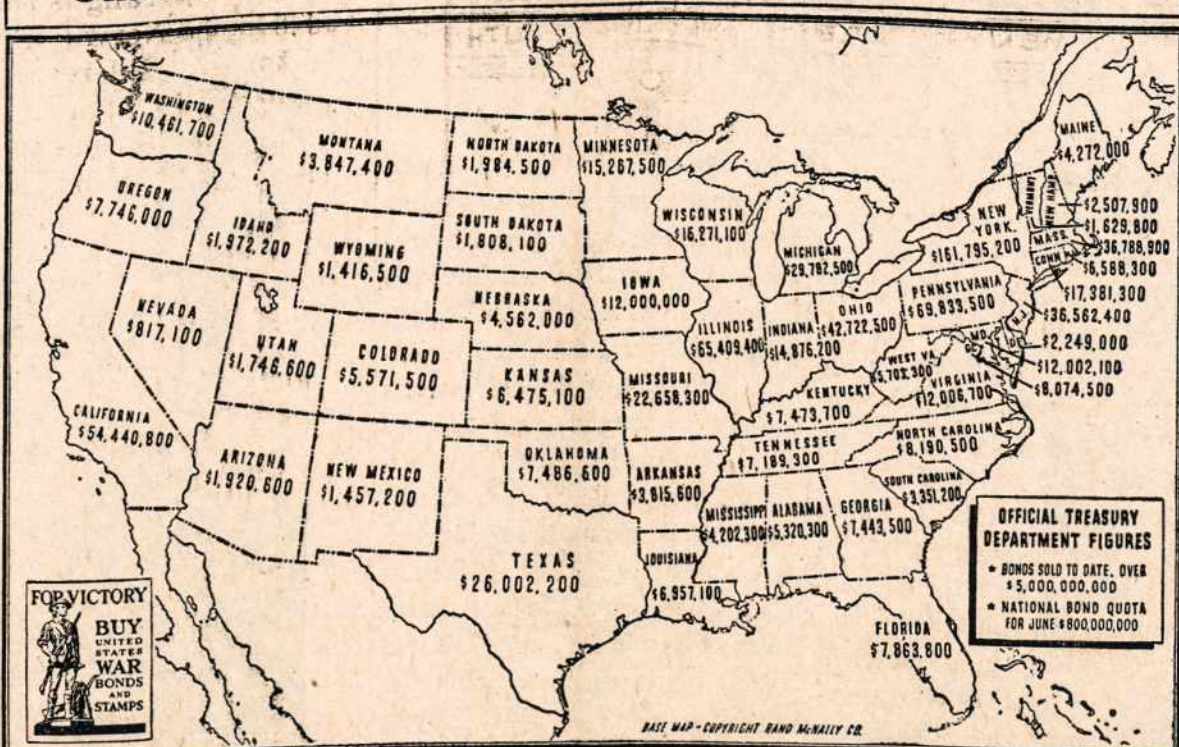
The county quotas, based upon a substantial increase over May quotas, are expected to reach ten per cent of income when the nation goes on a billion-dollar-a-month War Bond basis in July to help meet the war cost. "Everybody, every pay day, ten per cent," is the battle cry throughout the country. You can buy War Bonds at your Bank, Building & Loan Association, Post Office and at many department stores.

Quotas by counties are:

Barnstable, \$162,200; Berkshire, \$910,300; Bristol, \$2,080,400.
Dukes, \$15,400.
Essex, \$2,421,200.
Franklin, \$316,000.
Hampden, \$2,655,000; Hampshire, \$440,800.
Middlesex, \$4,155,200.
Nantucket, \$29,000; Norfolk, \$1,700,300.
Plymouth, \$629,700.
Suffolk, \$17,123,000.
Worcester, \$3,850,400.

U. S. Treasury Department

Official U. S. Treasury War Bond Quotas for June

The above map of the country shows the War Bond Quota by states for the month of June totalling \$360,000,000. Everybody every pay day is expected to invest at least ten per cent of his income in War Bonds to aid in financing America's offensive against the Axis powers.

Naminis Frontas

vilos sodą. Vakare bus galima grįžti iš Holland Road stoties 7:00 val. vakare. Gerai išdėmėkite Birželio 14 dieną — Seselių viloje PIKNIKAS, Newtown, Pa.

Rengėjai.

NEW HAVEN, CONN.

Šauniai Pavyko Parapijos
Choro Koncertas

Gegužės 24 d., šv. Kazimiero parapijos choras, vad. gabiai vargonininkei p-niai A. Kripienė, surengė gražų koncertą, kurio programa buvo įvairi, turininga ir klasiška.

Puikiai išpuošta scena gėlėmis ir palmomis, taipgi spalvotomis šviesomis darė puikų vaizdą.

Programą pradėjo ir įžanginę kalbą pasakė klebonas kun. E. Gradeckas, sveikindamas choristus-tės ir varg. p-ni A. Kripienę už koncerto surengimą ir už gražų giedojimą bažnyčioje, pakvietė chorą pradėti programą. Uždangai pasikėlus vėl pasirodė nepaprastai gražus reginys, choristės pasipuošusios įvairių spalvų vakarinėmis suknelėmis atrodė lig gėlės darželyje; taipgi ir vaikiniai neatsilikę, ir jie buvo tinkamai pasidabinę.

Programa pradėta su "Star Spangled Banner" ir "Lietuva Tėvynė Mūsų". Paskui sekė eilė gražių dainų, kurias išpildė visas choras: taipgi vienos merginos ir mišrūs kvartetai. Solo tinkamai dainavo, kaip visados, gražiabalsė p-lė Ona Dubinskaitė iš Ansonia, Conn.

Dueta "Oi Berneli Vienturi", tikrai puikiai sudainavo p-lė O. Dubinskaitė ir A. Stadalninkas. Publikai nesigailėjo kaip chorui, taip ir solistams aplodismentų.

Programą pajavairino juokingomis dainelėmis svečias solistas ponas Matas Kripas iš Hartford, Conn., kuriam klausytojai nesigailėjo katučių.

Taipgi dalyvavo ir Stulginskų kvartetas iš Waterbury, Ct. Nors p-lės Jadvyga, Onutė ir Sofija ir brolis Edmundas buvo nuvargę, nes tą pačią dieną turėjo dalyvauti 3-čiame parengime, bet savo gražiomis ir įvairiomis dainelėmis žavėjo klausytojus. Armonika salo pagrojo lietuviškus šokus p-nas Vladas Stulginskis, dainininkų tėvelis, ir jam nesigailėta katučių. Malonu matyti tokią muzikalę šeimą.

Dainų programai užsibaigus, sekė šokiai prie smagios orkestros, kuriai vadovauja ponas A. Pilvelis.

Meno ir dailės žvilgsniu koncertas pavyko kopuikiškiausiai, už ką padėkos ir garbės užsitaftauja vargonininkė p-ni A. Kripienė, ir choristai-tės už su-

vo visą vyrų - jėgą (manpower) kovoti šį karą — Naminiam Fronte kaip ir kautynių frontuose.

Šią mobilizaciją ves Karinės Vyrų - Jėgos Komisija, kurią Komisiją prezidentas paskyrė užtikrinti vyrų-jėgų gaminimui ginklų ir lėktuvų ir laivų, kada ir kur-jį bus reikalinga.

Šios Komisijos pirmininkas yra Paul V. McNutt; p. McNutt pareiškė jo nusistatymą šiaip:

"Yra vieta kiekvienam šioje pastangoje".

U. S. A. reikalaus vis augančią armiją darbininkų, kada mūsų gamybos planai pasigreitins, kada mes siųsime daugiau ir daugiau pulkų į laukus kovoję už laisvę. Už kiekvieno kareivio laukuose, privalo būti 18 kareivių už linijų, gamindami daiktus su kuriais galima kovoti.

U. S. karo industrija reikalaus kitą 10,500,000 darbininkų neužilgo... daug iš jų darbams, kurie reikalauja ypatingo gabumo. U. S. ūkis irgi reikalaus daugiau darbininkų, kad atsiekus gamybos tikslą. Tuo pačiu laiku net apie 2,000,000 jaunuolių bus ištraukti iš industrijos ir iš ūkių tarnauti mūsų ginkluotose jėgose.

rengimą tokio šaunaus koncerto.

Gaila, kad į šį koncertą ne labai skaitlingai atsilankė publikos, nežinoma dėl kokios priežasties, bet kurie dalyvavo gerėjosi ir sekė, kad šis koncertas buvo vertas daug didesnės įžangos.

Valio! choristai-tės ir vargonininkė. Linksminkite savo gražiomis dainelėmis lietuvių širdis ir ateityje.

N. Y. ir N. J. Lietuvos Vyčių Apskričio Piknikas

Sekmadienį, birželio 21 d., Parylovo parke, Kenilworth, N. J. įvyks New Yorko ir New Jersey Lietuvos Vyčių apskričio piknikas. Įžanga 35 centai.

Tikiety jau dabar galima gauti pas L. Vyčių narius įvairiose lietuvių kolonijose. Viensiemis užtikrina malonų laiką. Vėliau bus paskelbta nurodymai, kaip nuvažiuoti į tą parką.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

K. Vaškas.

Jau jaučiam stoką vyrų-jėgų netik industrijoje, bet tokiose svarbiose dirvose, kaip transportacija. Transportacija būtina reikalauja vyrų - jėgų, nes be transportacijos mūsų visų karo eiga nukentės... Tarkiai niekam neverti stovėdami fabrikuose arba kur kitur; juos reikia pristatyti kautynių frontuose ir tik tada tapsta laimėjimo ginklas.

Jau mums stoka sekančių darbininkų: (1) įrankių planų darytojai, dėl kiekvieno įrankio piešėjo reikalaujame kitus 51; (2) įrankių gamintojai, yra 25 darbai kiekvienam įrankių gamintojui, (3) laivų dailių, (4) marinų mašinistų, (5) lėktuvų nituotojai (riveters).

Su šiuo rimtu trūkumu Karinė Vyrų - jėgų Komisija turės nuspręsti, kur vyrų - jėga labiausiai reikalinga. Turės nuspręsti kiek vyrų - jėgų — irgi, moterų — bus reikalinga ginkluotai jėgai, karb gamybai, transportacijai, žemdirbystei ir kiek būtinai reikalinga civiliniai gamybai.

Dauguma iš milijonų darbininkų, kurie bus pristatyti prie karo darbų ateinantį metą, bus paimti iš ne-karinių gamybų, kurios povaliai keičiasi. Kiti bus paimti iš kitur, iš tarp tūkstančių lojalių priešų - ateivių, kurie dabar neužsiėmę karo gamyba.

Šiai Komisijai, jos sunkiame darbe, padės Pariklinės Tarnybos surinkti klausimai ir atsakymai, Federalės Apsaugos Įstaigos Biūrai, Jung. Valstybių Darbo Biūras, kuris jau apsauginę su darbininkų pristatymu, Jung. Valstybių Apšvietos Biūras, Civilinės Konservacijos Korpusas, ir Tautinė Jaunimo Administracija.

Paskutiniai trys veda karo laiko apmokymo programas, ir apmokymas ypatinguose amatuose yra dalis — ir svarbi dalis — atsakymo.

Dėl stokos vyrų - jėgų, darbininkai karo fabrikuose turi saugotis nuo nelaimingų atsitikimų — fabrike ir lauke. Apsigynimo Transportacijos Direktoriaus, Joseph B. Eastman, pasakė National

Juokeliai

VYRIŠKAS JAUTRUMAS

— Gėdinkis, kūmai, tavo senė negalauja, guli, galima sakyti, mirties patalė, o tu čia, smuklėj, girkšnoj.

— Juk aš geriu už jos sveikatą.

PAS RENTGENE- LOGĄ

Pacientas: — Sakykite, pone daktare, ar jūs radote ką nors tokio nemalonaus pas mane?

Gydytojas: — Taip, dalykas tikrai nemalonus... Jūsų kišenėje aš teradau penkis litus, o už nuotrauką paprastai imu dvyliką litų.

IŠEINA TAS PATS...

— Jūsų vyras taip dažnai važinėja, tai jums vienai, manau, būna labai nuobodu... Ypač kai vienai tenka sėdėti prie pietų stalo...

Safety Council neseniai, vien tik dėl trafiko nelaimių pereitą metą mes netekome jėgų pagaminti 26 karo laivus... Kainų Administratoriaus Ofisas duos kiek padangų iš atsargos busams ir trokams, kurie toli važiuoja... OPA taipgi praneša, kad asmuo su racijonavimo knygute galės gauti nedaugiau 5 svarus cukraus naminiam prezervavimui, apart jo nustatytos dalies.... Karo Produkcijos Tarybos industrijoje konservavimo skyrius sako, kad vajus taupyti seną popierą buvo toks pasekmingas, kad popierių fabrikai gražiai apsisėkė su reikalavimais...

Kas parodo, kad kada amerikiečiai supranta kas nuo jų reikalaujama, jie prisideda ir padeda... Po liepos 1 d. nebus mašinų, skalbinių, ir valymo įstaigoms... WPB sustabdė vilnos gaminimą įvairiems daiktams, grindų uždangalams, austiniams ir baldams audeklui... Donald M. Nelson WPB pirmininkas sakė laikraščiu redaktoriams pereitą savaitę — "Laisvi vyrai prispirti savo lojalumui ir pasiryžimu yra gerresni vyrai už vergus, prispirčius jų ponų botagais".

W. P. B.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS

PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Pirmininkė — Eva Markšienė,

625 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 1298.

Vice-Pirmininkė — B. Gaillūnienė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Marijona Markšienė,

4115 Washington St., Roslindale,

Tel. Parkway 2352-W.

Izdininkė — Ona Stanilūnaitė,

177 West 7th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,

948 E. Broadway, S. Boston, Mass.

Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,

110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas

antrą antradienį mėnesio, 7:30 val.

vakare, pabažnytinėje svetainėje.

Visais draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolų raštininkę.

— Ne, žinote... Kai jo nėra namie, aš viską padėdu ant stalo, tik šalia lėkštės ištiesiu laikraštį, ir šis vaizdas būna tas pats, lyg jis pats sėdėtų prie stalo...

NE NAUJIENA

Teisėjas: — Ar prisipažįstate, kad savo vyrą svetimiems žmonėms girdint pavadinate idiotu?

Kaltinamoji: — Aišku, bet, pone teisėjau, aš jį pavadinau tik mūsų geriems pažįstamiems girdint, kuriems tai nėra jokia naujiena.

KAIP UOŠVIŲ KRATOMASI

— Ponas įbėga į virtuvę ir paduodamas ilgą valgių sąrašą tarnaitai sako:

— Pas mums atvažiuoja į svečius uošvė, kuri čia nori gyventi visą mėnesį. Štai tau jos mėgiamų valgių sąrašas, ir, jei nors vieną iš jų pagamins, tą pačią dieną iš čia išlėksi.

BŪSIMAS BIZNIERIUS

— Joške, bobutė nori pirkti tavo mažąjį broliuką. Ar jį parduoti? — klausia motina.

— Ne, sako Joške, — palaukim, kol išaugs. Tada bobutė už jį daugiau mums sumokės.

— Kelneri, tai šitą mėsgalį vadini kiauliniu kotletu? Tai yra pasityčiojimas net iš pačios prasčiausios kiaulės!

— Atleiskit, pone, bet aš visai nenorėjau iš Tamstos tyčiotis — teisinasi kelneris.

RADO IŠEITĮ

— Mano vaike, žinok, kad nevertas tas žmogus žemėje gyventi, kuris nenori dirbti.

— Na, tai aš būsiu jūrininku arba lakūnu.

Feminizmas Progresuoja

Jonas. — Mielas drauge, juk tu vedęs ir pats turi siūti sagą į apsiaustą!

Juozas. — Dar būtų šiaip taip pakenčiama, kad apsiaustas būtų mano, bet šis apsiaustas juk žmonos.

Pietų Amerikoje Kelionės Išpuodžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS

PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Pirmininkė — Eva Markšienė,

625 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 1298.

Vice-Pirmininkė — B. Gaillūnienė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Marijona Markšienė,

4115 Washington St., Roslindale,

Tel. Parkway 2352-W.

Izdininkė — Ona Stanilūnaitė,

177 West 7th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,

948 E. Broadway, S. Boston, Mass.

Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,

110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas

antrą antradienį mėnesio, 7:30 val.

vakare, pabažnytinėje svetainėje.

Visais draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES

DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagzdys,

601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis,

702 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Jonas Glineckis,

5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Vincas Zaleskas,

613 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zalkis,

7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečiąjį sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 Crescent Avenue

Telephone COLUMBUS 6702

29 Savin Hill Avenue

Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market

P. Baltrušiusas - p. Klinga, Sav.

753 Broadway

Tel. SOU 3120, So. Boston.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS
A. A. JUOZAS M. DILIS

Sekmadienį, birželio 7 d., 2 v. po pietų, iš Šv. Petro parapijos bažnyčios iškilmingai palaidotas a. a. Juozas M. Dilis, Naujos Kalvarijos kapuose.

Šeštadienį, birž. 6, už a. a. Juozo M. Dilio vėlę atlaikytos gedulingos šv. mišios su asista. Šv. Mišias atnaujo kleb. kun. Pr. Virmauskis, asistavo kun. K. Jenkus ir A. Abraščinskas.

Sekmadienį, 2 val. Šv. Petro par. bažnyčioje buvo pašventintas velionio kūnas ir atgiedotos gedulingos maldos ir lydinčios kleb. kun. Pr. Virmauskiui, kun. K. Jenkui, kun. J. Vosyliui ir klierikui Vl. Jeskevičiui ir gausiai miniai giminių, pažįstamų ir prietelių palydėtas į kapus.

Čia pat pirmuoju nuliūdimo žingsniu žengė velionio jaunutė žmona Bronė, lydima velionio ir jos artimiausiųjų. Tikrai sukelia gilaus gailesčio, kai pamani, kad žmogus šiame pa-

saulyje tik svečias. Štai, kad ir a. a. Juozas. Buvo antru kartu vedęs tik dešimtis mėnesių atgal ir rengėsi pradėti laimingą gyvenimą. Bet čia ji kviečia iš šios viešnagės į amžiną gyvenimą ir visi planai keičiasi.

A. a. Juozas buvo begalo geros širdies žmogus. Jis buvo ir savo rūšies sportas. Jį mylėjo ir pažino visa eilė mažųjų vaikų, nes juos nuolat apdovano-davo ir jų niekad nepraeidavo neužkalbinęs. Braukė ašarą ir suaukę, nes jis ir su jais buvo tikras dželtemonas. Todėl ir aiškėja, kodėl a. a. Juozo laidotuvsė priūžėjo netik pilna Šv. Petro par. bažnyčia, bet ir automobilių eilių eilės nutiesė So. Bostono gatvės.

Staigi a. a. Juozo mirtis lyg perkūno trenksmas perskrodė per South Bostoną ir tą valandą, kai visas didžiulis gedulo karavanas leidosi į Naujos Kalvarijos kapus, pakilo didžiulė audra ir kartu palydėjo Juozą į amžiną.

Ilsėkis, Juozai, dangaus ramybės, ir lai būna lengva tau šios šalies žemelė. Nuliūdęs.

ŽINUTĖS

Birž. 3 d., Juozapas Sličius apsidė su Veronika Pralgauskaitė. Liūdi Juozas Baliukonis ir Ona Sličūtė.

Birž. 6 d., tapo pakrikštytas Vladas Antanas Vlado ir Marės (žerolytės) Bikauskų. Kūmai Stasys ir Bronė Bikauskai.

Birželio 7 d., Tamas Albertas Likas apsidė su Aldona Matulyte. Liūdi Kazys Stukas ir Milda Matulytė.

Sekmadienį, tapo pakrikštytas Vilimas Rapolo ir Anielės (Tamulaitės) Frechette. Kūmai buvo R. Cuniff ir J. Powell.

Tą dieną vietiniams kunigams pagelbėjo darbuotis kun. Prelatas J. Maciejuskas ir kun. J. Vosylus, MIC. Abu svečiu atlaikė mišias, pasakė pamokslą ir dalyvavo Dievo Kūno procesijoje.

Graziai procesijai pasibaigus Prelatas po bažnytinėje salėje rodė paveikslus ir kalbėjo. Už tai žmonės sudėjo Kalifornijos lietuvių naujai bažnyčiai aukų. Po tam prelatas išvažiavo į Brocktoną su paveikslų programą. Pirmadienį, rytą jis važiavoja Marianopolio Kolegijon. Vakare grįžta į So. Bostoną vesti noveną prie Saldžiausios širdies V. J.

Kun. Vosylus dabar atostogauja laukdamas pakvietimo į Amerikos laivyną už kapelioną. Jis apsiėmė atgiedoti šv. mišias ir pasakyti pamokslą birž. 17 d., kurias užsako Šv. Petro parapijos moterų ir merginų gelbėjimo skyrius kareivių, jų giminių ir šio skyriaus gerovei. Tas skyrius rengia centukų kermošių birž. 17 d., nuo 1 val. p. p., parapijos salės kieme, 492 E. 7th St., kareivių naudai. Vėliau jis ruoš išleistuves kun. J. Vosyliui, MIC.

Šio darbščio skyriaus sekamas svarbus susirinkimas įvyks birž. 15 d., parapijos salėje, 492 E. 7th St.

Sekama penktadienį, puola

"With all those War Bonds he's the most eligible bachelor in the church!"

didžiulė Saldžiausios V. J. Širdies šventė. Šv. Petro parapijos bažnyčioje vakare, bus laikomos Intronizacijos pamaldos. Kviečiamos visos intronizuotos šeimos dalyvauti. Norinčios intronizuotis, tepraneša iš anksto kunigams.

Birž. 6 d., mirė, porą mėnesių pasirgusi, miesto ligoninėje, Ona Bendorienė (Rauluškevičiūtė) 26 metų amžiaus, gyv. 9 Lorring St. Gimusi Nashua, N. H. Paliko vyrą Albertą, dukterį, sūnų, tėvus, seserį ir du broliu. Laidojama iš Šv. Petro par. bažnyčios birž. 9 d., 9 val. ryte, Šv. Benedikto kapuose.

Birželio 8 d., trumpai sirgęs, mirė, miesto ligoninėje, Adomas Martus (Martusevičius), 46 metų, gyv. 284 E. 8th St. Paėjo Veprių parapijos. Amerikoje pragyveno 31 metą. Paliko žmoną Oną (Bildaitę), sūnų ir dukterį. Laidojamas, iš Šv. Petro par. bažnyčios, birž. 11 d., 9 val. ryte, Naujos Kalvarijos kapuose.

Velionis pašarvotas pas graborių J. Kasparą, 187 Dorchester St.

Lietuvos Dukterų Draugijos Narėms

Visi mūsų draugijos susirinkimai bus laikomi Parapijos salėje 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Kadangi dabar Dievo Kūno šventės ir pamaldos vakarais bažnyčioje dėl tos priežasties, kaip buvo nutarta, tuoj po susirinkimo, birželio 12 d. "Arbatėlės" parengimas neįvyks. Bet susirinkimas bus. Rašt.

LANKĖSI

Penktadienį, birž. 5, "Darbininkė" lankėsi muzikas J. Zemaitytis ir stambus biznierių realiestatininkas — valgomų daiktų krautuvės savininkas p. Jonas V. Bačinskas. Svečiai apžiūrėjo spaustuvių ir jos įrengimus. P-nas Bačinskas atsilankymo proga užsiprenumeravo metams "Darbininką" ir davė savo biznio skelbimą.

Pereitą savaitę "Darbininkė" lankėsi prelatas J. Maciejuskas, Šv. Kazimiero lietuvių par. Los Angeles, Calif., klebonas. Prel. J. Maciejuskas So. Bostone pasisvečiavo pas kun. Pr. Virmauskį iki penktadienio.

Tą dieną lankėsi kun. J. Daulnis iš Haverhill, Mass. Jis pasižadėjo pagal išgalį platinti "Darbininką". Sveikiname!

Birželio 5 d. lankėsi Elena Jonušienė iš Brighton, Mass. Atsilankymo proga atnaujino "Darbininką", metams.

DEKOJA UŽ KALENDORIUS

• Mrs. Kotrė Aleknavičienė iš Baltimore, Md. rašo: "Šiuo noriu padėkoti "Darbininkui" už man prisiųstą kalendorių, kuris man tikrai patinka. Norėčiau panašų gauti ir kitais metais. Siunčiu \$1.00 kalendoriaus fondan".

• A. Perekšlis iš Athol, Mass. labai patenkintas sieniniu kalendoriu ir jo fondan prisiuntė \$1.00.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGAS bučeris, kuris supranta gerai šį biznį. Bučernės savininkas turi kitą biznį, todėl reikalingas žmogus, kuris galėtų užimti maneriaus vietą. Darbas užtikrintas su geru atlyginimu. Atsišaukite J. V. Bačinskas, 344 Millbury St., Worcester, Mass.

Išigykite Nuosavybes Tada, Kada Jos Yra Pigios

Dabar dar yra laikas pasinaudoti perkant namus ar ūkį ir trumpu laiku dvigubai padidinti savo turtą. Nejudoma nuosavybė yra saugiausias investicinis. Nelaukite, nes bargenai retinasi. Turim pasirinkimui dar keletą žemoms, dipresijos kainoms. Pavyzdžiui:

1. 6-ųjų šeimynų mūrinis namas po 6 kambarius, ažuolinės grindys, vonios, atskiri kiekvienam garo šildytuvai ir visi kiti moderniški parankumai. Labai parankioji vietoj. Miesto įvertintas \$17,500, parduodamas tik už \$10,000.

2. 3-jų šeimynų mūras, 14 kambarių, vonios, baltos sinkos ir skalbynės, plačiai ir kiti patogumai. Arti Broadway, South Boston. Savininkė Kalifornijoje — turim greitai parduoti. Kaina \$3600.

3. 2-jų šeimynų, 10 kambarių medinis namas, vonios, baltos sinkos ir skalbynės, elektros šviestai ir kiti patogumai. Arti prie pajūrio ir byčių, South Boston. Labai žema kaina, tik \$3600.

4. 15 mylių nuo Bostono, 30 akrų farma, 6 kambarių vieno aukšto namas, barnė, ir vištinkai. Prie gero kelio. Labai tinkamas bile Bostono biznieriui. Kaina tik \$4500.

Taipgi, pilniausias katalogas Bankų ir H.O.L.C. forklizotuotų nuosavybių. Turime keletą namų mainymui. Platesnių informacijų klauskite advokato Gailiaus ofise.

BOSTON REALTY TRUST
317 E. Street
South Boston, Mass.

BRANGINKIME SAVO NERVUS

Nervai yra brangus žmogaus turtas. Nervai išsklę — žmogus išklęs, nervai stiprūs, tvarkingi, žmogus visiems malonus, žinoma, jeigu moka naudotis savo valia, o ne paleidžia visas vadžias ir pasiskui visus nesusivaldymus yra linkęs pateisinti nervų suirimu. Apskritai, dabar madoj nervais skystis. Tik dažniausia būna ne nervai sugedę, bet valia išglebusi ir nedisciplinuojama. Tačiau nereikia mažinti ir priežasčių, nervus silpninančių. Ypač dabartiniais laikais: kai gyvenimas labiau įtemptas, nervus erzinančių aplinkybių daug daugiau.

Apskritai, kad nervų sistema būtų geroji būklėje, reikia jai suteikti po darbą reikiamą poilsį, vengti persitempimo, nervus erzinančių priemonių ir tokių minčių, kurios palaiko dvasinį surūgimą.

POILSIO REIKALINGUMAS

Miegas yra geriausias poilsis. Jo metu sustoja fizinis ir dvasinis žmogaus veikumas. Miegas pats savo teisių pareikalauja. Jei norisi miego, jau aišku, kad organizmas yra pavargęs ar serga. Vaikai, pav., staiga užmiega, suaugęs su miegu gali kovoti ilgiau ar trumpiau. Bet galutinioj sąskaitoj miegas pareikalauja savo teisių. Ir reikia jam nusileisti, nes jis gerovę neša. Žinoma, ir miegas turi būti su saiku ir savo laiku. Miegas — geriausias vaistas prieš nuovargį. Jo metu per dieną organizme susikaupę nuodai išsiskirsto, išgaruoja, nervų narveliai pasisemia naujos energijos.

Suaugusiems dažniausia užtenka 7 val. miego į parą; vaikams nuo 8—10 val. Galop, miego ilgumas įvairuoja ir pagal temperamentą.

Žmonės, kurie nepakankamai ar blogai miega, yra nervuoti, greitai jaudinasi, erzina.

Didelis nuovargis, nerasteniškas, organizmo užsiuostijimas ir k. gali sukelti miegą. Kovai su nemiga daugiausia padeda ne vaistai, bet gera higiena, vengimas, ypač vakare, visokių nervus erzinančių dalykų (mėsos, arbatos, alkoholio), vengimas prieš guliant sunkesnio, labiau nervus įtempiančio, darbo.

Patartina negulti aukštelininkai, nes tada sunkiname plaučių darbą ir sukeliamė knarkimą; geriau įprasti gulėti ant dešinio šono (širdis tada nesispaudžia), galva žemai padėta. Tada išsilygina kraujo spaudimas induose ir širdis turi mažiau darbo.

VENGTINI ERZINIMAI

Pirmiausia vengtina alkoholio, nes jis labiausiai kenkia nervams. Jo nuodai renkasi nervų ląstelėse ir greitai tepasišalina. Pradžioj alkoholis priverčia nervus įsitempti, bet tas susijaudinimas yra laikinis, po to ateina nuovargis, depresija. Nuolatinis alkoholio vartojimas visai

nualina organizmą, sugriaudamas nervų sistemą.

Vengtinas nesaikingas kavos ir arbatos vartojimas. Pradžioj kava ir arbata duoda nervams veiklumo, bet jei jų vartojimas bus perdėtas (ypač vartojant kavą miegui išblaškyti), tai kava ir arbata gali tapti pavojingu erzintoju, kuris priveda prie nemigos ir širdies virpėjimų.

Netvarkingai kieti viduriniai sukelia organizmo užsiuostijimą ir tas taip pat kenkia nervų gerovei.

MORALINIAI ERZINIMAI

Tvarkingas linksnumas, žaismas ragina į sveiką judėjimą, greitina kraujo apytaką, priešingai, nuilūdimas, nuolatinis surūgimas, baimė, visokios širdgėlos alsina nervų sistemoj, kliudo kvėpavimui ir kraujo apytakai.

Žinoma, geriausia padėtis būtų tada, jeigu žmonės galėtų visada būti ramūs, nesijaudintų, nesierzintų, kad normaliai gyventų, nepersidirbtų, nepersivalgytų, nepersilinksintų, žodžiu, vestų visais atžvilgiais saikingą gyvenimą.

ARBATELĖ

Sekmadienį, birželio 14 d., š. m., 3 val. po pietų, L. Vyčių salėje, 137 Emerson St., So. Bostone, įvyks šauni arbatėlė, kurią rengia Amžinojo Rožančiaus narės. Jos nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti. Jos rūpestingai darbuojasi, kad toji arbatėlė pavyktų. Rap.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA 5 kamb. naujas namas su 1 akeriu žemės už \$3000. Taipgi 4 kamb. namas su dvylika (12) akerių žemės, — elektra, furnace, su screened porčiais, garadžius ir vištinkas. Atvažiuoti į Bostoną ima tik pusę valandos, arti visko. Kaina tik \$2,500. Langley, Rear 1 No. Main St., Avon, Mass. (2-5-9-12)

PARSIDUODA vieno pagyvenimo 9 kambarių, medinis namas, aliejum apšildomas, bath su shower, visi imprumentai, didelis lotas, graži žolė apie namą, vieta pasistatyti garadžiui. Namai randasi W. Roxbury, Mass. Namai vertas virš \$13,000, dabar parduosiu už \$5,500. Pašaukite telefonu. Mr. Jim, South Boston 3951. (2-5-9)

WONDERLAND JAU ATIDARYTAS

Wonderland, Revere, yra didžiausios šunų bėgimo trėkės. Jos yra apšviestos, prisilaikant Karo Departamento nurodymų bei reikalavimų.

Kalbant apie Wonderland's naujas galimybes "dimout", šios įstaigos vedėjas George C. Funk, gerai žinomas inžinierius ir architektas sako: "Tai yra pirmą kartą tenka Wonderland operuoti karo laiku, kuris visus yra palietęs, bet mes prisitaikėme prie visų reikalavimų, neatsižūrint kiek kainavo".

Wonderland atsidarė birželio 1 dieną. Pradžią 7:15 vakare. Čia yra kviečiami visi atsilankyti į tas įdomias lenktynes ir maloniai praleisti laiką. (Skelb.)

Mokėtų tvarkyti ir savo darbą ir savo poilsį. Tada nervai būtų sveiki ir žmogus laimingas. Reikėtų pamėginti taip savo gyvenimą tvarkyti. "L-s"

Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA trijų šeimynų medinis namas ant pirmo aukšto 4 kamb. ant viršutinių po 5 kambarius. Parduosiu pigiai. Atsišaukite tuojau, 33 Mercer St., So. Boston, Mass. Savininkas ant 1-mo floro.

PIRKIT NAMUS

Dabar yra geriausias laikas pirkti namus ir farmas, kol dar nėra pabrangę, ateity namai ir farmos bus brangesnės, nes materijos ir darbininkai eina brangyn, tokiu būdu ir nuosavybės eis brangyn. Aš turiu daug namų ant pardavimo 1-2-3 ir 6 šeimų, iš kurių jūs galite pasirinkti ir už mažą kainą. Nusipirkti, Dorchester, Quincy, Mattapan, Hyde Park, Roslindale, West Roxbury ir Cambridge. Kas nori namą ar farmą pirkti, kreipkitės pas mane.

WILLIAM A. AMSIE

30 Carruth St., Dorchester, prie Ashmont Station
Tel. GENeva 3719

BRICK HOUSE

Ant Derry Road

Hudson, N. H. Route 102

Tarpe Nashua ir Derry, N.H.

Užkandžiai—Pietūs

Mes Daromė Rezervacijas
Privačiams ir Parėms.

Kambariai dienai ar savaitei.

Telefonas Nashua, N.H.

1566-W4

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.

Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.

Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame.

Tel. SOU 9530

541 Broadway So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIAI IR
BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Teleses
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOU Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta:
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street
South Boston, Mass.

Joseph W. Casper
(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Kopijėja šermainis dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopijėja šermainis dykal

NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius

517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dienų
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dienų
(pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.
(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

Queen Ann Laundry

7-11 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923

Skalbiame visokius skelbinius
Pajimame ir pristatome
į namus dykai.

LIEPOS ŽIEDŲ, PIRMO KUOPIMO

MEDUS

(100% PURE HONEY)

Maistui Gamtos
Vaisiams Saldumynas
Sveikatai Sveikatai

KONČIAUS BITININKYSTĖ
57 Battery St., No. Abington, Mass.

Šimtas dolerių dovant, kuris įrodys, jog šis medus nėra tikras bičių medus.

MEDAUS KAINA —

Kvorta, stiklinė ..... 85c.
5 svarai \$1.25
Galionas, 12 svarų \$3.00

Persuntimą mes patys apmokame. Siunčiame irgi C.O.D.

Končiaus Bitininkystė
57 Battery St.,
No. Abington, Mass.

Go GREYHOUND RACING Tonight!

10 RACES NIGHTLY
7:15 DAILY DOUBLE 7:05

WONDERLAND REVERE

MŪSŲ SODALIJETĖS

PASISVENTIMAS

Meksikoj mirdami už Kristų katalikai kito nē neturėjo šauksmo, kaip: "Tegyvuoja Kristus Karalius"! Kas myli Kristų Karalių ir garbina ŠS. Jėzaus širdį, nepasitenkina vien pasiaukojimu Jo Dieviškai Meilei ir visiškai atsidavimu Jo globai, bet dar pajunta noro atgailauti ir atsilųginti Jo širdžiai už visus įžeidimus. Šis meilės laipsnis yra toks brangus ir didelis, kad iš kūrinių pusės didesnio gal nē nebepali būti.

Paprastai žmogui skauda tik jo paties sopuliai, jį spaudžia tik jo paties vargai, bet užmiršti savo, o kentėti kito skausmus, tai retas atsitikimas. Pavyzdį tokio savęs užmiršimo šioje žemėje matome pas motiną. Vaikelio meilė tiek ją patraukia, kad nebepali savęs, tik trokšta vaikeliui gera. Žiūrėk jį naktis nemiega, jei vaikelis serga pasilenkus ant lošelio verkia; jei jos kūdikį kas ateitų žudyti, motina uždengtų savo krūtine ir greičiau pati žūtų, negu vaikėlį atiduotų mirti.

Panaši meilė ir užuojauta pasirodo ir pas Jėzaus mylėtojus. Pamatę, kaip niekinamas Kristus jie deda pastangas, kad suraminti įžeistą širdį. Matydami Komunijos išniekinimą, stengiasi gerai priimti Jėzų Švenč. Altoriaus Sakramente.

Pasidukojimas be noro atsilųginti dar nėra visai tobulas; jis turi savyje talpinti tikrojo prasmę pasiaukojimą, t. y. aukos atjautimą. Auka paprastai būna, kai įvyksta sunaikinimas, deginimas, skausmas ar kas panašaus. Kas pasiaukoja Jėzaus širdžiai pamato, kiek daug Jėzus kenčia, užsidega troškimu kartu su juo kentėti ir jam palengvinti kančią ir, jei galima, atitaisyti padarytą skriaudą.

Mes Sodalietės per šį Birželio mėnesį turėsime progos kasdien parodyti Savo Viešpačiui kiek mūsų širdyse plaka atviros meilės Jo Saldžiausiajai širdžiai.

O.P.

ATSIŽYMĖJO

P-lė Margarita Zralek, Šv. Kryžiaus Akademijos auklėtinė, Chicagoje, apturėjo pirmą dovaną už parašymą apysakėlės vardu "Honorable Mention". Panelė Sodalietei siunčiame savo širdingiausius sveikinimus.

SODALIEČIŲ KONFERENCIJA

Gegužės 10-tą dieną Shenandoah, Pa. įvyko Schuylkill apskr. Lietuvių Sodaliečių suvažiavimas. Iš paduotų žinių pasirodo, kad suvažiavimas buvo įdomus ir gaivinant. Marijos džiaugė. Merginoms Sodalietėms ir jų Garbingiems Dvasios Vadams siunčiame savo džiaugsmo ir pagyrimo žodį.

GRAŽI DOVANA

Amerikos Sodalietės per savo centrą St. Louis, Šventajam Tėvui Pijui XII laike Jo Sidabrino Vyskupavimo Jubilėjaus proga pasiuntė sekantį Dvasinį Bukietą:

Šv. Mišių užsakyta	4,150
Mišių išklausa	892,266
Šv. Komunijų priimta	652,588
Aplankymas Šv. Sakramento	953,360
Kryžiaus Keliai	487,618
Rožančių	736,703
Kitų maldų	13,727,316
Persigalėjimų	1,067,049
Kiti geri darbai	1,085,692

UŽTVIRTINTI

P-lei M. G. iš Providence, R. I. Sekantieji paveikslai iš tavo prisųsto srašo yra Sodalijos Centro užtvirtinti:

"Elephant Boy", "To the Shores of Tripoli", "Rio Rita", "Mt. Favorite Blonde", "The Invaders", "The Remarkable Andrew", "On the Sunny Side".

TARNAITĖS ŠVENČIAUSIOJO SAKRAMENTO

P-lė M. S. iš Norwoodo prisųsto įdomų aprašymą iš savo miestelio vietos laikraščio apie anglų parapijos Sodalietes, kaip jos be galo daug darbuojasi savo parapijos altorių papuošime. Panelė duoda sumanymą, kad visose mūsų lietuvių parapijos Sodaliečių tarpe turėtų kilti tas pats širdingas pasisventimas puošti Viešpaties gyvenamąją vietą.

Sodalija, kaip tik ir turi prie savo organizacijos sukurta tam tikrą skyrių, užvardintą: "The Handmaids of the Blessed Sacrament". Tas skyrius turi prirengęs begalo tvarkingą savo konstituciją. Ateityje bandysime šiam skyriuje atspausdinti svarbesnius punktus.

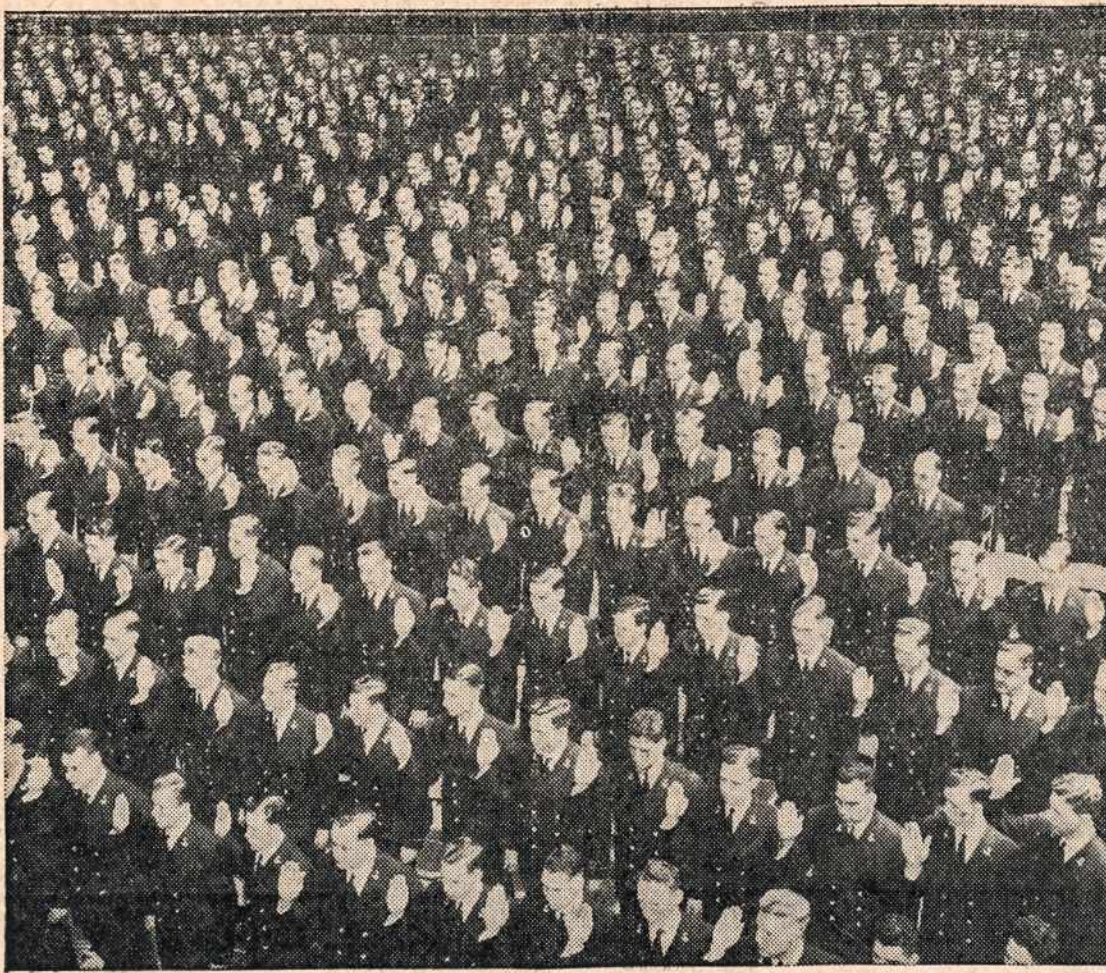
Dėkui Norwoodo Sodalietei už praklinų rūpestingumą šiame dalyke.

DYKAI

Jūsų redaktorius dykai prisųsto kiekvienai Sodalietei begalo įdomią knygėlę vardu "BROADWAY ALIEN". Ši raštelė prirengė gerai žinomas rašytojas Walter Winchell.

Prisųskite savo antrašą ir 2c. paštos ženklą ir gausite šią knygėlę dykai.

Knygėlė nupiešia klaidingas mintis apie šių dienų merginas ir parodo, kad turime savo tarpe kuklių ir pavydingų panielių. Daug gražaus ir įdomaus galėsite pasimokyti. Reikalaukite: — Rev. F. W. Strakauskas, 151 Rogers St., Lowell, Mass.

574 Anapolis mokyklos jūreiviai-graduatai priima laike ceremonijų išpateigojimą. Jie dabar visi Dėdės Samo Laivyno išmoksinti karininkai.

Karas Ir Vedybos

(Kun. S. P. Knežio, Moterų Sąjungos Centro Dvasios Vado paskaita, kurią skaitė kun. J. Petrauskas, M. S. Apskričio Dvasios Vadas, to apskričio suvažiavime, gegužės 17 d. š. m., Aušros Vartų parapijoje, Worcester, Mass.).

Karas supurtė tvarkingą ir ramų žmonių gyvenimą.

Jau ir mes čia Amerikoje pajutome įvairių ir medžiaginių trūkumų. Bet yra sakoma, kad nėra to blogo, kas neatneštų gero. Neregimoji Visagaliai Dievo Ranka atima mums malonumus, kurie dažnai būdavo mums nuodėmių priežastys. Taigi medžiaginių daiktų trūkumas

kaip tik išeis visiems į gerą. Antra, jei mūsų broliai kareiviai aukoja savo gyvenybę už mūsų laisvę, ar mes neturėtume taip pat su noru atsižadėti kaikiurių malonumų?

Karas neaplenkia nepalietę ir dvasinių dalykų. Karas taip įtempia žmonių visas jėgas į medžiaginius daiktus, į visokią prisirengimą, į laimėjimą, kad žmonės per daug lengvabūdiškai atsineša į dvasinius reikalus, ypač į Moterystės Sakramentą.

Amerikai pradėjus kariauti su priešu - užpuoliku, jaunuosius įgilę "meilės vabalėlis". Kiekvienoje parapijoje vedybų skaičius labai padidėjo. Ir aišku, kad jaunieji nesupranta Moterystės luomo svarbumo ir nepermato pavojų, kurie grėsia jų gyvenimui.

Moterystė yra šventa, nes Dievas ją įsteigė. "Veikite ir dauginkite ir pripildykite žemę ir ją paverkite". Štai yra Dievo žodžiai, kuriais Jis palaimino pirmųjų tėvų moterystę. Adomas gi, supratęs Dievo mintį, pridūrė: "Štai dabar yra kaulas iš mano kaulų ir kūnas iš mano kūno. Ji vadinsis žmona, nes iš žmogaus paimta. Todėl žmogus paliks savo tėvą ir motiną, ir glausis prie savo moters; ir bus du viename kūne".

Tokia yra Moterystės pradžia. Remiasi ji ne žmogaus kūno palinkimais, tik yra tiesiog paties Dievo įsteigta tuo pat laiku, kai buvo sutverta pirmoji žmonių pora.

Jėzus Kristus Moterystę pakėlė į Sakramentą, tai reiškia malonių šaltinį. Ir taip nuo Kristaus laikų Moterystė jau ne tik šventas dalykas, bet ir malonių šaltinis; priėmusieji jį, yra pašvenčiami, jis kaip ir kiti sakramentai suteikia sakramentalinę malonę. Apaštalas Povilas, primindamas moterystėje esančių pareigas, sako, kad jie privalo vienas kitą mylėti tokią meile, kaip Kristus myli Bažnyčią ir Bažnyčią myli Kristų, o pasakui sako: "Tai yra didis Sakramentas, Kristuje ir Bažnyčioje".

Tikrai negalima buvo geriau išaukštinti mote-

rystę. Kaip Kristus ir Jo Bažnyčia, lygiai ir esantieji moterystėje vienas kitam priklauso. Kaip Kristus ir Bažnyčia, jie turi visuomet mylėtis. Kaip Bažnyčia yra pašvenčiama dėl savo vienybės su Kristumi, taip jie pašvenčiami gyvendami vienas antram. Koks tai kilnus ir šventas Krikščioniškos moterystės supratimas!

Moterystės vyriausias tikslas yra palaikyti žmonių giminę, auginti, auklėti garbingus krašto piliečius, ištikimus Bažnyčios vaikus.

Popiežius Pijus XI, savo rašte: "Skaisti Moterystė", sako: "Krikščionys tėvai supras, kad jie yra pašaukti ne tik žmogaus giminei žemėje platinti ir palaikyti, bet duoti Bažnyčiai sūnų, pagimdyti draug su šventaisiais ir Dievo įnamių".

Priėmę Moterystės Sakramentą, privalo sykiu gyventi iki mirties juos perskirks. "Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria". Tikroje moterystėje, nėra persiskyrimų, nėra divorso. Pijus XI sako: "Dėl to kiek kartų kalbama apie Moterystės sudarymą, tai sudaroma arba taip, kad ji yra tikra moterystė, ir tuomet savyje turi tą amžiną ryšį, glūdinį dievišką teisę kiekvienoje tikroje moterystėje; arba jei prileidžiama, kad moterystė yra sudaroma be šio amžino ryšia, tuomet bus ne moterystė, bet neleistina sąjunga, tiesiog priešinga dieviškai teisei; sąjunga, kurią todėl negalima nei stoti, nei likti". Vyras ir žmona yra viena visuma. Ta vieninga visuma yra neišardoma. "Dievas sujungė".

Taip reikia suprasti Krikščionišką moterystę. Tačiau ar taip ši Sakramentą supranta jaunieji? Koks yra gyvenimas vyro, kuris karo yra atskirtas nuo savo žmonos? Vyras karo fronte, žmona viena atskirai gyvena. Ar jų pažadėtoji prie Dievo altoniaus meilė ir ištikimybė išsilaikys per tuos ilgus persiskyrimo mėnesius, gal metus? Kiek rūpesčių, kiek vargų žmona turi pakelti, kada jos vyras karo fronte, gal pasiūstas į svertimą kraštą.

Koks yra užtikrinimas, kad karui pasibaigus vyras - kareivis sugrįš? Gal jis žus karo lauke. Ar netgi būtų buvę mergaitė palaukti iki po karo? Gal jis bus sunkiai sužeistas karo lauke? Gal sugrįš sužeistas visam gyvenimui? Ar žmona pasiliks ištikima ligoniui vyrui? Gal sugrįš be rankų, ar be kojų? Ar žmona turės ištvėrmės slaugyti ligonį iki mirties?

Gal žmona gaus iš valdžios pranešimą, kad jos vyras dingio; nežino ar jis pateko į nelaisvę, ar jis nužudytas, jokios tikros žinios nėra. Ką tada žmona darys? Gal praeis metai, du, trys, penki, niekas nežino kur yra jos vyras, gyvas ar miręs? Kas žmonai daryti? Tiesa, valdžios įsakymai leidžia žmonai eiti už kito vyro, jei po

I Need Your Help!

P yra pasižadėjimui; K yra kvotai. Išpildyk savo Karo Bonų pasižadėjimą ir mes išpildysime Karo Bonų kvotą.

penkių metų laiko, jos vyras nesurandamas. Bet Bažnyčia tokio leidimo neduoda. Katalikų Bažnyčia neleidžia antrą sykį priimti Moterystės Sakramentą, iki nėra tikro įrodymo, kad pirmas vyras miręs. Ir štai kareivio-vyro žmona pasilieka gyvenimą visą amžių viena.

Apsvarščius pavojus, kuriuos karas sudaro Moterystės gyvenimui, reikia mergaitėms ir vaikams rimtai pagalvoti. Jei jų meilė yra tikra, tai ji pasiliks iki tie visi pavojai praeis; jei gi netikra, tai negalima susituokti, nes gyvenimas be meilės virs pragaru.

Kas reikia daryti? Kada jaunieji ateina pas kunigą, tada jau per vėlu jiems kalbėti, ar nurodyti, kodėl jie turėtų palaukti. Jie jau yra nusprendę ir visa žmogiška išmintis ir galybė jų nusistatymo nepajudins. Šiame reikale daug gali prisidėti motinos. Motinos turėtų savo dukterims protingai paaiškinti Moterystės svarbumą ir nurodyti visus pavojus, kokius neša karas.

Į moterystę reikia žiūrėti, kaip į galingą Dievo malonės priemonę paskutiniam ir aukščiausiam žmonių tikslui įgyvendinti, tai yra sujungti žmonių su Dievu Avinėlio Puota. Moterystė priklauso Dievui. Jei ji yra Dievo ir Dievui pašventinta, tai reikia ją tokią ir palaikyti; reikia žiūrėti, kad ji nebūtų neapgalvotai sueita. Visas žmonių pagundas yra Moterystė. Mūsų pareiga yra saugoti savo pagrindus, ginti savo gyvybės šaltinį nuo pagonizmo dvasios. Skaisti, nesutepta, tikrai Krikščioniška moterystė bus naujos katalikiškos bendruomenės šaltinis. Kaip pradžioje pasaulio užėjus visuotinas tvanas visą parapiją, išskyrus šeimą, taip ir dabar pasaulinis karas visa gali sunaikinti, bet Moterystė pasiliks, jei tik mes tikrai Dievo akimis į ją žiūrėsime ir branginsime.

Phone 1181

A. P. KARLONAS
Lietuvis Graborius
NOTARY PUBLIC
280 Chestnut St.
New Britain, Conn.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštyboms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Kolei Jėzaus širdis plaka, Meilės ugnimi dangaus, Jos žaizda man širdžiai sako: "JIS TAVĘ PRIGLAUS".
Nebijosiu savo skurdo, Baisių pragaro garsų,

Jėzus yra mano turtų, Pergalė visų.

Jėzus yra mano laimė, Mano Dievas, mano vis.
Meilė Jo pražūva baimė, Stiprinas širdis.

NEBIJOSIU